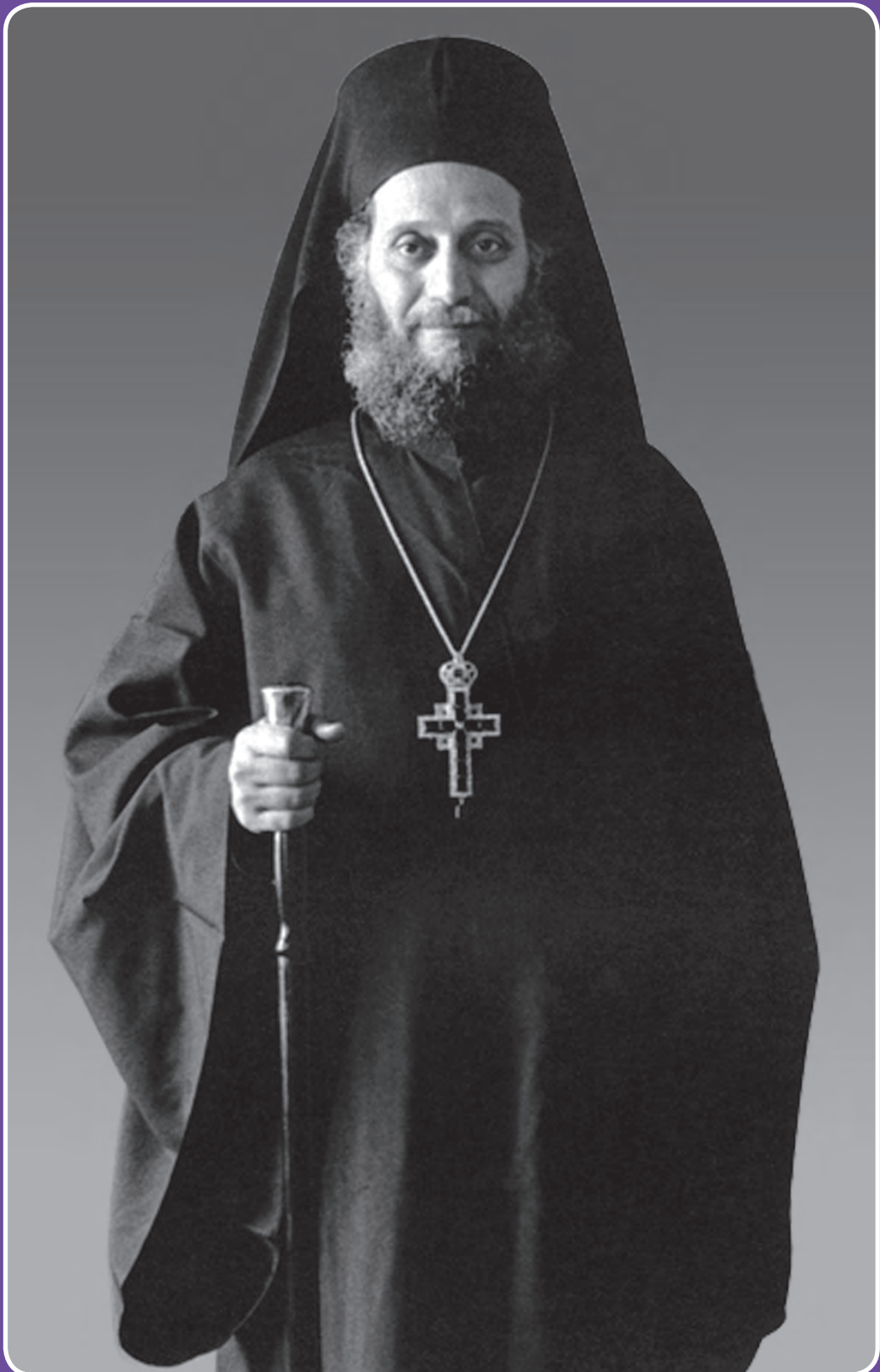

ΠΑΡΑΚΛΗΤΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΤΟΣ 19^ο ΤΕΥΧΟΣ 101^ο ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

Ἡ σημασία τῆς πίστεως στήν πνευματική ζωή

τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου
Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου

Ἡ πίστη θεωρεῖται ἡ βάση τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Χωρίς τήν πίστη δέν μπορεί κανένας ἄνθρωπος νά προχωρήσει στήν πνευματική ζωή. Γιά νά προχωρήσει κανείς καί νά ἀγωνισθεῖ πρέπει νά πιστέψει, ἀλλιῶς δέν ὑπάρχει λόγος νά ἀγωνιστεῖ καί νά κάνει ὅτιδήποτε γιά νά προχωρήσει στήν πνευματική ἐν Χριστῷ ζωή. Μέ μία ἀπλή ἀνάγνωση ἀκόμη στό Εὐαγγέλιο θά δοῦμε ὅτι ὁ Θεός, ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, πάντοτε ρωτοῦσε τούς ἀνθρώπους πρὶν νά τούς δώσει κάποιο χάρισμα ἢ νά τούς θεραπεύσει θαυματουργικά, ἂν πιστεύουν. Τούς ἔλεγε μάλιστα, «ἡ πίστις σου σέσωκέ σε», «πορεύου εἰς εἰρήνην» καί πολλά ἄλλα τέτοια μέ τά ὅποια εἶναι γεμάτο τό Εὐαγγέλιο, τά ὅποια δείχνουν ὅτι ἐκεῖνο πού πραγματικά ζητᾶ ἀπό μᾶς ὁ Θεός εἶναι ἡ πίστη. Ἡ βάση ὅλης τῆς πορείας μας εἶναι ἡ πίστη. Ὅμως ταυτόχρονα γνωρίζουμε ὅτι δέν εἶναι εὐκόλο πράγμα ὁ ἄνθρωπος νά πιστέψει. Ἀκόμα κι αὐτός πού πιστεύει δέν ἔχει, συνήθως, αὐτή τήν τελειότητα τῆς πίστεως. Ὑπάρχουν βαθμίδες καί τρόποι πίστεως. Τό βλέπουμε στό Εὐαγγέλιο, στήν περίπτωση ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου πού ὅταν ὁ Χριστός τοῦ εἶπε, «ὅλα εἶναι δυνατά σ' αὐτόν πού πιστεύει», ἀπάντησε, «πιστεύω Κύριε, ὅμως βοήθησε τήν ἀπιστία μου». Πιστεύω ἀλλά ἡ πίστη μου δέν εἶναι τόσο δυνατή, ὥστε νά μέ συνέχει καί νά μέ καλύπτει ὁλόκληρο, μέ ἀφήνει κάπου ἐκτεθειμένο, δέν εἶναι τόσο ὅση χρειάζομαι, γιά νά βρισκομαι καλυμμένος μέσα σ' αὐτή τήν ἀτμόσφαιρα τῆς χάριτος.

Εἶναι κάτι πού τό ζοῦμε καί ἐμεῖς οἱ ἴδιοι καθημερινά καί στόν ἑαυτό μας καί στούς ἀδελφούς μας. Πιστεύουμε στόν Θεό, θέλουμε νά πιστεύουμε, πλὴν ὅμως ἔρχεται ὥρα μέσα ἀπό περιστάσεις ποικίλες, εἴτε

γιατί ἀκούσαμε κάποια θεωρία, κάποια ἀντίρρηση, εἴτε διότι μᾶς συνέβη κάτι τό παράδοξο καί τό θλιβερό καί γιά πολλούς ἄλλους λόγους, πού δοκιμάζεται ἡ πίστη μας. Διαπιστώνουμε ὅτι δέν ἔχουμε τόσο πίστη ὅση ἔπρεπε. Ἐνα ἀπλό παράδειγμα: τό μικρό καθημερινό πρόγραμμα τό ὅποιο ὁ καθένας ἔχει στή ζωή του, ὅσον ἀφορᾶ τήν πνευματική ζωή, ἐκείνη τή μικρή προσευχή πού προσπαθεῖ ὁ καθένας νά κάνει, τόν μικρό κανόνα τόν ὅποιο ἔχει κάθε ἄνθρωπος στόν ἑαυτό του, πόσες φορές τόν ἀφήνουμε καί τόν ἀμελοῦμε. Ἄν ἐξετάσουμε, θά δοῦμε ὅτι ἐκεῖνο πού μᾶς λείπει εἶναι ἡ θέρμη τῆς πίστεως. Ἡ ὀλιγοπιστία μᾶς κατατρῶγει σάν τό σαράκι καί δυστυχῶς μᾶς κάνει νά βρισκόμαστε σέ μία μειονεκτική θέση ὅσον ἀφορᾶ τήν πνευματική ζωή. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας εἴτε ἀπό τόν ἑαυτό τους ὡς ἀγωνιστές πού ἦταν, εἴτε ὡς πνευματικοί ἰατροί, διαπίστωσαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος γιά νά προχωρήσει στήν πνευματική ζωή χρειάζεται πίστη καί ὅτι αὐτή εἶναι τό κεφάλαιο μέ τό ὅποιο ὁ ἄνθρωπος μπαίνει μέσα στόν χῶρο τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Ταυτόχρονα διαπίστωσαν ὅτι ἡ πίστη ἔχει πολλές βαθμίδες καί πρέπει ὁ ἄνθρωπος νά φτάσει σέ ἕνα σημεῖο πού νά διακατέχεται ὁλόκληρος ἀπό αὐτή τήν πίστη, γιά νά μπορεί νά προχωρήσει καί νά ἀντισταθεῖ καί νά φανεῖ γενναῖος. Ὅταν θά ἔρθουν οἱ δύσκολες ὥρες τῶν πειρασμῶν καί τῶν θλίψεων καί θά ἀπειλεῖται ἡ ὑπαρξή του νά ἀφανιστεῖ ὁλόκληρη, ἐκείνη τήν ὥρα χρειάζεται ἡ πίστη. Ἀκόμη καί ὁ Χριστός ὁ ἴδιος εἶπε στόν Πέτρο, στόν μαθητή του, ὅτι ὁ σατανᾶς ζήτησε νά τούς κοσκινίσει σάν τό σιτάρι, ζήτησε ἐξουσία ὥστε νά τούς κοσκινίσει τούς Ἀποστόλους κατὰ τήν ὥρα ἐκείνη τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Κυρίου. Τότε καί ὁ Κύριος παρακάλεσε γιά τόν Πέ-

τρο «ίνα μή ἐκλίπη ἡ πίστις του». Προσευχήθηκε στον Θεό νά μήν τόν ἐγκαταλείψει καί φανεί λίγη ἡ πίστη του. Δηλαδή ὁ Πέτρος εἶχε πίστη, ἀλλά δέν ἦταν τόσο δυνατή καί χρειάζοταν περισσότερη, γιά νά κρατηθεῖ καί νά μήν λυγίσει τήν ὥρα τῶν μεγάλων πειρασμῶν.

Πῶς ὁ ἄνθρωπος λοιπόν μπορεί νά δυναμώσει τήν πίστη του; Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μέσα ἀπό τή δική τους ἐμπειρία μᾶς ἔδωσαν τρία βασικά ὄπλα, ἐφόδια καί πηγές ἀπό τίς ὁποῖες θά μπορέσουμε νά ἀντλήσουμε τή δύναμη τῆς πίστεως. Πρώτη πηγή εἶναι ἡ προσευχή. Ὁ ἄνθρωπος προχωρᾶ μέσα στήν πίστη, ὅταν προσεύχεται. Γιά νά προσευχηθεῖ βέβαια χρειάζεται πίστη. Ἡ προσευχή εἶναι καί μητέρα καί θυγατέρα τῆς πίστεως καί γεννᾶ τήν προσευχή ἢ πίστη, ἀλλά καί δυναμώνει τήν πίστη ἢ προσευχή. Μέ τή μικρή πεποίθηση ὅτι ὁ Θεός ὑπάρχει καί μᾶς καλεῖ κοντά του, ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νά ἀγωνιστεῖ στήν προσευχή. Σήμερα ζοῦμε σέ μία ἐποχή πού ὁ ἄνθρωπος δυσκολεύεται νά προσευχηθεῖ. Ὅμως ὁ Θεός μέσα στήν ἀπειρή του πρόνοια καί τήν πολλή ἀγάπη καί συγκατάβαση στήν ἐποχή μας ἔδωσε τή δεύτερη πηγή τῆς πίστεως ἀφθονη, ὥστε ὁ σημερινός ἄνθρωπος καί ιδιαίτερα ὁ σημερινός νέος νά ξεκινᾶ διαφορετικά. Μπορεῖ νά μήν ξεκινᾶ καί νά τρέφεται ἀπό τήν πολλή προσευχή, ἀλλά αὐτό πού ἔδωσε ὁ Θεός συγκαταβαίνοντας στήν ἀσθένειά μας εἶναι αὐτό πού ἔχουμε πλούτο μεγάλο σήμερα δηλαδή τή μελέτη. Ἡ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἡ δυνατότητα νά διαβάζουμε ὅλοι ἀνεξαιρέτως. Παλαιότερα οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἦταν ἀγράμματοι καί ἀναλφάβητοι καί δέν ἤξεραν νά διαβάζουν καί ἀναπλήρωναν τή μελέτη ἐκείνη καί τή γνώση μέσα ἀπό τήν πρακτική ἐργασία καί κυρίως τήν προσευχή τους. Σήμερα ὅλοι μας ξέρουμε νά διαβάζουμε καί εἶναι πολύ εὔκολο νά ἔχεις ἕνα βιβλίο. Ἐπειδή λοιπόν γιά μᾶς σήμερα εἶναι εὔκολότερο, δέν μπορούμε νά ἐννοήσουμε ὅτι πρὶν ἀκόμα πενήντα ἐξήντα χρόνια ἦταν δύσκολο νά βρεῖς ἕνα πνευματικό βιβλίο, ἕνα Εὐαγγέλιο, καί

ὅσο πᾶμε πίσω ἦταν ἀκόμη δυσκολότερο. Θά ἔπρεπε νά ἦσουν πολύ πλούσιος ἄνθρωπος, γιά νά ἔχεις μία Ἁγία Γραφή, γιατί ὅλα ἦταν χειρόγραφα καί δέν κυκλοφοροῦσαν εὔκολα βιβλία. Τότε πήγαιναν στήν Ἐκκλησία καί ἐκεῖ περίμεναν νά ἀκούσουν τό Εὐαγγέλιο. Ἐλάχιστοι εἶχαν μερικά βιβλία. Σήμερα ἔχουμε τή δυνατότητα τῆς μελέτης, τῆς ἀνάγνωσης ὅπως τήν ὀνομάζουν οἱ Πατέρες. Τά ὄπλα τοῦ χριστιανοῦ εἶναι ἡ προσευχή πρῶτα, ὡς ἔχουσα περισσότερη δύναμη καί μετά ἡ μελέτη, ὡς δυναμωτική στήν πνευματική υἰγεία. Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας μαθαίνουν ἀπό μικρά παιδιὰ νά διαβάζουν συνέχεια. Πιό εὔκολο μπορεί νά διαβάσουν σήμερα γιά μία ὥρα, ἀλλά δύσκολο νά προσευχηθοῦν γιά μία ὥρα. Ἐχουμε αὐτή τήν εὐλογία νά ἔχουμε πλήθος βιβλίων. Σχεδόν ὅσα βιβλία ἔχουν γράψει οἱ ἅγιοι Πατέρες ἔχουν ἐκδοθεῖ. Γιατί λοιπόν ἡ μελέτη εἶναι τόσο σημαντική γιά τήν πνευματική μας ζωή; Δέν εἶναι γιατί θά γεμίσουμε τό κεφάλι μας μέ γνώσεις, δέν εἶναι διανοητική ὑπόθεση ἢ προσευχή ἢ ἡ πίστη. Καί αὐτό βέβαια, θά μᾶς δώσει γνώσεις ἀρκετές, ικανές καί ισχυρές νά ἀντιμετωπίσουμε τίς ἀντιρρήσεις πού θά ἔρθουν γιά τήν πίστη μας. Τό πῶς σημαντικό βέβαια εἶναι ἕνα πνευματικό μυστήριο πού συνοδεύει τή μελέτη. Τά ἔργα αὐτά πού ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει, τό Εὐαγγέλιο, ἡ Ἁγία Γραφή, τά ἔργα τῶν ἁγίων Πατέρων, οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ προσευχές τῶν Ἁγίων εἶναι γραμμένα μέ τό Πνεῦμα τό Ἅγιο. Δέν εἶναι ἀποτελέσματα στοχασμοῦ. Οἱ Πατέρες δέν ἦταν στοχαστές. Εἶχαν ἕνα ἄλλο μυστήριο, ἔγραφαν κατόπιν ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο ὀμιλοῦσε μέσα τους καί αὐτοί ἔγραφαν αὐτά πού ὁ Θεός ἔλεγε μέσ στήν καρδιά τους καί ἐπειδή ἦταν ἄνθρωποι Ἅγιοι Πνεύματι Ἅγιω τρεφόμενοι, ἐλάλησαν καί ἔγραψαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Τά κείμενα τῶν Ἁγίων εἶναι γραμμένα μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα. Ἔτσι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ὅταν διαβάζει τά κείμενα τῶν Ἁγίων, κοινωνεῖ μέ τήν ἐνυπάρχουσα σ' αὐτά τά κείμενα χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τρέφεται ἀπό τή χάρη ἐκεῖ-

νη. Αισθάνεται ο άνθρωπος ότι μελετώντας τα κείμενα των Αγίων δυναμώνει ή ψυχή του. Μπορεί πολλές φορές να μην καταλαβαίνει με τό μυαλό του τί λέει ένα κείμενο ακριβώς. Όμως αισθάνεται ότι λαμβάνει δύναμη. Γι' αυτό αυτοί που έχουν αυτή την εμπειρία μαθαίνουν να εξασκούν τα αισθητήρια της ψυχής τους, ώστε να αναπαύονται στα λόγια του Αγίου Πνεύματος. Μπορεί ένα κείμενο να είναι θεολογικό. Μπορεί να μιλά για τον Χριστό ή για τους Αγίους και να τό έγραψαν θεολόγοι ή κληρικοί, αλλά να μην είναι γραμμένο με Πνεύμα Άγιο, και τό καταλαβαίνει κανείς και δέν αναπαύεται μ' αυτό, γιατί είναι βγαλμένο μέσα από τον νου του. Είναι ισχυρός νους, έχει γνώσεις θεολογικές, γράφει ωραία θεολογικά κείμενα αλλά κουράζουν. Ένας λόγος όμως των Αγίων μπορεί να είναι απλούστατος, όμως έχει δύναμη.

Στό Άγιον Όρος έρχονταν πάρα πολλοί άνθρωποι να δούν τον Γέροντα Παΐσιο και είχαν απορίες για διάφορα θέματα. Έμεις καθόμαστε μέ τις ώρες και κουβεντιάσαμε μαζί τους. Όρες ολόκληρες δέν έβγαινε τίποτε τό σημαντικό. Πήγαιναν στον Γέροντα. Ένα λόγο τους έλεγε και καμία φορά ούτε λόγο, αλλά άστεία ή άκόμα και να τους έδιωχνε, λέγοντάς τους ότι δέν έχει χρόνο, κι όμως ήταν φοβερό πράγμα, αυτός ο λόγος ο ένας άλλαζε τον άνθρωπο ολόκληρο. Τά χίλια λόγια τά δικά μας δέν είχαν κανένα αποτέλεσμα. Εκείνου ο λόγος ήταν λόγος εκ του Αγίου Πνεύματος. Σφράγιζε ο Θεός τον δικό του λόγο, όπως και τά λόγια των Αποστόλων και τά έργα τους και τά διά των χειρών τους θαύματα και σημεία και έπιβεβαίωνε την παρουσία Του στή ζωή και στα έργα τους. Αυτά ήταν πού άλλαξαν την οικουμένη ολόκληρη. Δώδεκα άνθρωποι άλλαξαν ολόκληρη την οικουμένη, εκατομ-

μύρια σήμερα έμεις και άκόμα χάνουμε την πίστη μας ή άλλους τους σκανδαλίζουμε και δέν τους ώφελοϋμε. Τί μας λείπει; Οι γνώσεις; Μά έχουμε πού πολλές γνώσεις σήμερα και πού πολλά μέσα από τους Αποστόλους. Αυτό πού μας λείπει είναι ή χάρη του Αγίου Πνεύματος. Τά έργα των Αγίων, τά λόγια, τά γραπτά τους είναι φορτισμένα μέ τό Πνεύμα τό Άγιο. Εκείνο πού μας ενδιαφέρει περισσότερο είναι ακριβώς τό ότι μελετώντας τό Ευαγγέλιο, τά λόγια και τά έργα των Αγίων ή ψυχή μας τρέφεται από αυτή τή δύναμη του Αγίου Πνεύματος και σιγά σιγά χωρίς να τό καταλάβουμε αυξάνει μέσα μας ή πίστη. Και όταν αυξηθεί ή πίστη και μέσα στην καρδιά και στή διάνοιά μας έχουμε άγαθές έννοιες από τά κείμενα αυτά των Αγίων, τότε βοηθιέται και ή προσευχή

μας. Τότε ο νους και ή καρδιά μας αλλοιώνονται από τή χάρη και αναβλύζει έννοιες άγαθές, τίς όποιες παίρνουμε στην προσευχή και τίς χρησιμοποιούμε και τίς διαπλάθουμε μέσα μας, ώστε να σπάσει τή σκληρή καρδιά μας και να αναβλύσουν

τά ύδατα των δακρύων και αυτή ή χάρη τής κατανύξεως και τής μετάνοιας, πού θά καθαρίσει και θά φωτίσει τον έσω άνθρωπο. Η προσευχή και ή μελέτη, λοιπόν, είναι δυό ισχυρά όπλα τά όποια θά μας βοηθήσουν πολύ στην πίστη.

Απαραίτητα στή συνέχεια είναι τά Μυστήρια. Δέν μπορεί ο άνθρωπος στην Έκκλησία να έχει μία θεωρητική σχέση μέ τον Χριστό. Ο Χριστός δέν είναι θεωρία και διδασκαλία και σύνολο ιδεών. Είναι πρόσωπο ο Χριστός, άληθώς έγινε άνθρωπος και μπορούμε να τον εικονίζουμε και να τον περιγράψουμε και να τον προσκυνούμε περιγραφών στίς εικόνες, γιατί έγινε κατ' αλήθεια άνθρωπος, παραμένοντας άπολύτως Θεός. Άρα στην Έκκλησία εκείνο τό

σημείο τό οποίο τήν πίστη μας τήν κάνει έμπειρία και βγαίνει από τή θεωρία είναι τά Μυστήρια. Όλα τά Μυστήρια καταλήγουν στό κατ' έξοχήν μέγα μυστήριο τής Έκκλησίας τή Θεία Εύχαριστία. Τό μυστήριο τής Θείας Λειτουργίας του Αγίου σώματος και αίματος του Χριστού μας. Έκει ό άνθρωπος ένώνεται μέ τόν Χριστό. Όταν κοινωνούμε τό σώμα και τό αίμα του Χριστού, τότε ό Χριστός μένει μέσα μας. Τότε ένωνόμαστε και γινόμαστε ένα πράγμα μαζί μέ τόν Χριστό. Τότε ή πίστη δυναμώνει και παύει νά είναι πίστη εισαγωγική. Παύει νά είναι μία πίστη τυπική και γίνεται πίστη τής θεωρίας, όπως λένε οι Πατέρες, όχι όπως τό έννοούμε σήμερα. Θεωρία σήμερα σημαίνει κάτι τό θεωρητικό. Η «θεωρία» κατά τούς Πατέρες, προέρχεται από τό ρήμα όρώ, τό οποίο στά αρχαία σημαίνει βλέπω. Άρα θεωρία σημαίνει ότι γι' αυτούς ό Θεός πλέον είναι όρώμενος, τόν βλέπουν, τόν ψηλαφούν, τόν βιώνουν, τόν ζούν και τόν έχουν μέσα στην καρδιά τους. Όπως λέμε στή Θεία Λειτουργία για τά τίμα δώρα

«υποδεξάμενοι αυτά άξίως σχώμεν τόν Χριστόν κατοικούντα και μένοντα έν ταίς καρδίαις ήμών». Ό Χριστός νά κατοικήσει στην καρδιά μας. Αυτό είναι τό ζητούμενο. Όλα καταλήγουν σ' αυτό τό γεγονός. Τό πώς θά μπορέσουμε νά ένωθούμε μαζί μέ τόν Χριστό. Όλα τά άλλα είναι μέσα. Άκόμα και ή πίστη, ή προσευχή, ή ανάγνωση, ή νηστεία, ή άγρυπνία, ή έξομολόγηση είναι μέσα τά οποία μάς οδηγούν στον ένα κατεξοχήν σκοπό, νά ένωθούμε μαζί μέ τόν Χριστό. Όταν ένωθούμε μαζί μέ τόν Χριστό, τότε όλα αυτά «καταργούνται» και μένει ένα πράγμα, ή αγάπη. Και αυτό γιατί ό Θεός είναι παρών. Και όταν ό Θεός είναι παρών, τότε δέν χρειάζεται νά τόν πιστεύεις

είναι ένα πράγμα μαζί σου. Τότε Θεός και άνθρωπος ένώνονται και τότε έπιτελείται τό μέγα μυστήριο τής αγάπης του Θεού μέ τόν άνθρωπο. Κι όλα τά Μυστήρια τής Έκκλησίας και ό γάμος ακόμα πρέπει νά καταλήξουν εκεί. Τά πάντα γίνονται γι' αυτόν τόν αιώνιο γάμο του ανθρώπου μέ τόν Δεσπότη Χριστό. Και ό γάμος πού συνάπτεται στή γή αυτή και ό μοναχισμός δέν είναι αυτοσκοπός αλλά μέσα, τά οποία θά μάς οδηγήσουν στον αιώνιο γάμο μέ τόν Νυμφίο Χριστό. Θα καταργηθούν κι αυτά και πρέπει νά μάς οδηγήσουν στον αιώνιο γάμο μέ τόν Χριστό. Και όλα όσα κάνουμε είναι μέσα και εργαλεία τά οποία χρησιμοποιούμε, για νά φτάσουμε στό κέντρο. Στην πράξη τής Έκκλησίας κέντρο είναι ή Αγία Τράπεζα. Η Εύχαριστία, τό Σώμα και τό Αίμα του Χριστού.

Έκείνη τήν ώρα όπου ό Χριστός ως άνθρωπος προσφέρει σ' έμάς τόν έαυτό του κι έμεις καταλλήλως έτοιμασθέντες ένωνόμαστε μαζί Του, τότε εκείνη τήν ώρα ό άνθρωπος πλέον φθάνει στον πραγματικό σκοπό τής ύπαρξης του. Τότε ό άνθρωπος γίνεται πλέον τέλειος, πλήρης, παραμένει πραγματικά ως ναός του Θεού και τέκνο του Θεού.

Η βάση τής πορείας μας είναι αυτό πού ό Απόστολος Παύλος στην προς Έβραίους Έπιστολή μάς λέει: «όλα αυτά άδελφοί μου, διά τής πίστεως θά τά αποκτήσετε», αλλά κι ή πίστη θά αποκτηθεί και θά δυναμώσει μέσα από αυτές τίς πηγές, πού ή έμπειρία των Πατέρων μάς παρέδωσε. Έγκαρτερούμε στην προσευχή, άφού πιστεύουμε ότι ό Θεός είναι παρών, λαμβάνουμε ύπομονή και δύναμη νά μείνουμε προσευχόμενοι. Τρεφόμενοι άκόμη από τή μελέτη του λόγου του Θεού, από τό Πνεύμα τό Άγιο μέ τό οποίο έγράφησαν τά κείμενα των Αγίων

Γραφών, ένδυναμούμενοι μέ τίς δυνατές έννοιες και τίς σωστές θεωρίες πού ό Θεός διά τών Άγίων μάς δίνει μέσα από τή μελέτη, στηρίζουμε τόν έαυτό μας, τόν ένδυναμώνουμε, τόν τρέφουμε τόν μεγαλώνουμε και στή συνέχεια μπαίνουμε μέσα στόν χώρο τής πραγματικής συναντήσεώς μας διά τών Άγίων Μυστηρίων. Ή ταπεινώση, ή έξομολόγηση, ή μετάνοια μέ αποκορύφωμα τή Θεία Εύχαριστία οδηγούν τόν άνθρωπο στή γεύση και στήν κατοίκηση του Θεού μέσα του. Και μετά έρχονται οι «έξετάσεις». Μετά από όλα αυτά όπως ένας μαθητής ό όποιος αφού διαβάζει όλο τό χρόνο, παρακολουθεί μαθήματα, πάει σχολείο κ.λπ., πρέπει για νά πάει στήν επόμενη τάξη νά δώσει τίς έξετάσεις, έτσι και ό χριστιανός. Οι «έξετάσεις» του μαθητή του Χριστού είναι οι πειρασμοί, οι θλίψεις, οι δοκιμασίες, ή αντίσταση, ή άποτυχία, ή συντριβή του, ασθένειες, καταστροφές, ό ίδιος ό θάνατος πού έρχεται μπροστά μας ως έσχατος έχθρός, για νά κλονήσει τήν πίστη μας και νά μάς άφανίσει όλόκληρους. Όλα όσα μπορεί νά συμβούν σέ έναν άνθρωπο από πάσα άποψη, και πνευματική και σωματική, είναι πνευματικές έξετάσεις. Έκει πραγματικά φαίνεται τό τί κάναμε τόσο καιρό. Γι' αυτό έλεγε κι ένας Άγιος, κάθε ενάρκτη πράξη ή όποια δέν σφραγίσθηκε μέ τόν πειρασμό νά τή θεωρείς ως έκτρομα και ότι είναι άχρηστη. Δέν έχει γνησιότητα. Ό άνθρωπος θά φανεί μέσα από τόν πειρασμό και τή θλίψη και τή δυσκολία. Γι' αυτό δέν πρέπει νά φοβόμαστε τούς πειρασμούς και τίς θλίψεις, αλλά διά τής πίστεως νά περνούμε από αυτό τό καμίνι, γνωρίζοντας ότι θά περάσουμε αυτή τήν κατάσταση και θά βγούμε στήν αντίπερα όχθη και εκεί θά δούμε τά μεγαλεία του Θεού. Θά δούμε ότι τελικά τίποτα δέν μπορεί νά κάνει κακό στόν άνθρωπο. Κανένας και τίποτα. Μέ ό,τι κι άν μπορεί κανείς νά μάς απειλήσει, τίποτα δέν μπορεί νά μάς βλάψει. Γιατί άν ό άνθρωπος έχει τήν έλπίδα του στόν Θεό, ποιόν νά φοβηθεί; Ούτε και τόν θάνατο τόν ίδιο. Άν πιστεύουμε εις Χριστόν Έσταυρωμένον και Αναστά-

να, τότε για μάς λύθηκε ακόμα και ό θάνατος και ή ζωή μας όλόκληρη έχει ένα άλλο πρίσμα μέ τό όποίο βλέπουμε τή ζωή μας. Γι' αυτό όταν μάς πλησιάζουν οι θλίψεις νά μήν πανικοβαλλόμαστε, αλλά νά φαινόμεστε γενναίοι άθλητές και νά «χαίρωμεν εν ταίς θλίψεσι». Βέβαια, άνθρωπίνως δέν είναι εύκολο. Είναι πραγματικά πολύ δύσκολο νά φτάσεις μέχρι τό έσχατο όριο τής ανθρώπινης άντοχής. Ό Θεός θά σέ αφήσει νά φτάσεις στό έσχατο όριο τής ανθρώπινης δύναμης και άντοχής. Δέν θά έχεις ούτε μία ρανίδα παραπάνω ύπομονής νά βγάλεις. Κι εκεί πού θά νομίζεις ότι όλα έλιωσαν, τότε ό Θεός θά κάνει τή δική του επέμβαση και θά δεις ότι είναι παρών και θά λάβεις δύναμη πίστης και θά γίνεις βεβαιόπιστος, όπως οι Πατέρες αναφέρουν. Μέσα από τούς πειρασμούς, τίς θλίψεις, τίς δυσκολίες, τόν θάνατο πού αντιμετώπισε και εκεί στήν έσχατη ώρα είδε τόν Θεό παρόντα, αυτός ό άνθρωπος πλέον έχει φτάσει στά μέτρα εκείνα τής πίστεως, όπου ό Χριστός είπε «έάν έχετε πίστη σάν κόκκο σινάπεως, θά κάνετε θαύματα και σημεία στόν κόσμο».

Αυτό είναι τό μεγάλο μυστήριο τής πίστεως, τό όποίο μάς καλεί ή εκκλησία νά λάβουμε πάνω μας. Καθημερινά αίροντες τόν σταυρό μας «δι' ύπομονής τρέχουμε τόν προκείμενον ήμίν άγώνα», τόν άγώνα πού έχουμε κάθε μέρα μπροστά μας, στό σπίτι μας, στήν οικογένειά μας, στή δουλειά μας και γενικά στό περιβάλλον μας. Ένας άγώνας μέ τόν έαυτό μας, τήν υγεία μας, τήν οικονομική μας κατάσταση, ακόμα και τήν ηλικία μας, αφού μεγαλώνουμε και μεγαλώνοντας λιγοστεύει και ό χρόνος τής ζωής μας. Τρέχουμε στόν άγώνα, κοπιάζουμε θλιβόμεστε στους πειρασμούς, αλλά έχουμε ως αντίβαρο τήν πίστη στόν Κύριό μας Ίησού Χριστό. Σ' Αυτόν λοιπόν, πρέπει νά βλέπουμε συνεχώς, γιατί άν μάς ξεφύγει, θά βουλιάξουμε και θά μάς πνίξει ή απελπισία, ή άπόγνωση ή θλίψη. Άν τόν έχουμε, όμως, συνεχώς ενώπιόν μας λαμβάνουμε δύναμη έξ Αυτού και τρέχουμε μετά προθυμίας, δύναμης και πίστεως τόν προκείμενον άγώνα τής ζωής μας.

Περὶ τῆς Ἰωάννου Χρυσοστόμου καὶ Ἐπιφανίου Κύπρου διαφορᾶς

τοῦ Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
καὶ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας κ. Νίκου Νικολαΐδη

Θά ἀποπειραθῶ, ὅσο καὶ οἱ σχετικές εἰδήσεις τὸ ἐπιτρέπουν, νά προσεγγίσω τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖο φέρεται νά προέκυψε μεταξύ τῶν δύο, Ἰωάννου καὶ Ἐπιφανίου, κατὰ τὴ μετάβαση τοῦ δευτέρου στὴν Κωνσταντινούπολη (403). Τὸ θέμα παρουσιάζει δυσκολίες, τόσο ἀπὸ τὴν ἀποψη τῶν πληροφοριῶν καὶ τῆς σύγχυσης, ποὺ ἐπικρατεῖ, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι τοῦτο σχετίζεται μὲ δύο κορυφαίους ἀγίους καὶ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας.

Δυστυχῶς, ὑπάρχει διάχυτη ἢ ἀντίληψη, περὶ μὴ κανονικῶν ἐνεργειῶν τοῦ Ἐπιφανίου Κύπρου στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ὅτι, ἐξαιτίας καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει παρουσίας καὶ τῶν ἐνεργειῶν του, καταδικάσθηκε ὁ ἱερός Χρυσόστομος στὴ σύνοδο τῆς Δρυός (403). Ἐπιπρόσθετα, τὰ ὅσα περιφέρονται ἄχρι καὶ τῶν ἡμερῶν μας περὶ τοῦ τέλους καὶ τῶν δύο, αὐτὰ συσκιάζουν, ἀκόμη περισσότερο, τὸ ὅλο ζήτημα.

Ἄς ξεκινήσουμε, ὅμως, μὲ κάποια λογική καὶ ἱστορική ἀρχὴ τὸ ὅλο ζήτημα. Παραμένει δεδομένο ὅτι ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος χαρακτηρίζεται ὡς ἀντιαιρετικός πατέρας καὶ συγγραφέας, καὶ ὄχι μόνο. Θεωρεῖται, ἀκόμη, ὡς ἔντονος καὶ ἀτεγκτος ἐναντὶ τῶν αἱρέσεων. Στὸ ἔργο του Πανάριον, τοῦ ὁποῖου ἡ συγγραφή περατώνεται γύρω στὸ 376-377, -ἔχει σημασία ἢ χρονολογία-, καταχωρίζει καὶ κεφάλαιο «Κατὰ Ὠριγένους τοῦ Ἀδαμαντίου» (αἵρεση LXIV). Τοῦτο σημαίνει πῶς, ἀπὸ προηγουμένως, ὁ Ἐπιφάνιος κατέτασσε τὸν Ὠριγένη μεταξύ τῶν αἱρετικῶν, μὴ συμφωνῶντας, ἀσφαλῶς, μὲ τὴ διδασκαλία του. Φαίνεται ὅτι αὐτὴ τὴν εὐαισθησία του γιὰ τὶς αἱρέσεις, καὶ ὄχι μόνο γιὰ τὸν Ὠριγενισμό, ἐκμεταλλεύθηκε ὁ Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας, ὥστε ὁ Ἐπιφάνιος «ταχέως νά ὑπαχθῆ ὑπὸ τῶν Θεοφίλου γραμ-

μάτων», κατὰ τὸ Σωκράτη. Ἐπιπρόσθετα, λέγεται, ὅτι ἡ φήμη, τὴν ὁποία τεχνηέντως διέσπειρεν ὁ Θεόφιλος περὶ Ὠριγενισμού τοῦ Χρυσοστόμου, ἐξαιτίας τῆς φιλοξενίας στὴν Κωνσταντινούπολη τῶν Μακρῶν ἀδελφῶν, προκάλεσε καὶ τὴ σύγκληση τοπικῆς συνόδου ὑπὸ τοῦ Ἐπιφανίου στὴν Κύπρο καὶ τὴν ἔκδοση ἀπαγορευτικῆς ἀπόφασης «τοῦ μὴ ἀναγινώσκειν τὰ Ὠριγένους βιβλία».

Στὸ σημεῖο, ὅμως, αὐτό, προκύπτει ἓνα ἐρώτημα: Πῶς ὁ Ἐπιφάνιος παρακινεῖται ὑπὸ τοῦ Θεοφίλου νά καταδικάσει συνοδικὰ τὰ Ὠριγένεια κείμενα τὸ 402, ὅταν τὸ 366-367, ὅπως προαναφέραμε, ὁ ἴδιος στὸ Πανάριον θεωρεῖ τὸν Ὠριγενισμό αἵρεση; «Ἐάν δέ συμβῆ τινὰς ἀπείρους περιτυχεῖν τοῖς τοιούτοις», γράφει, «καὶ λάβωσιν αὐτὰ εἰς ἐδώδην, δηλητήριο ἐαυτοῖς λαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ ἰοῦ τῆς ἐχίδνης ἀνατεθραμμένα». Ἀλλά, ἄς μὴν ἀποκλείσομε ἐντελῶς τὸ γεγονός ὅτι ὁ Ἐπιφάνιος συγκάλεσε, πράγματι, σύνοδο στὴν Κύπρο, ἐξαιτίας τῶν μηνυμάτων τοῦ Θεοφίλου, περὶ Ὠριγενισμού τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ ἐπέσυρε συνοδικὴ καταδίκη τῆς διδασκαλίας τοῦ Ὠριγένους. Πάντως, ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς τῆς ἀπόφασης, κατὰ τίς εἰδήσεις, ὁ Ἐπιφάνιος ἀπέστειλε καὶ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννη. Ἔτσι, ἂν αὐτὸ ἀληθεύει, τότε παραμένει μετέωρο τὸ ἐρώτημα, γιατί καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου δὲν ὑπῆρξε προθυμία ἀπαντητικῆς ἐνημέρωσης πρὸς τὸν Ἐπιφάνιο; Ἄν, δηλαδή, αὐτὸ γινόταν, ἀπὸ τὸν Ἰωάννη, ἴσως, τὰ πράγματα νά ἦταν στὴ συνέχεια διαφορετικά. Πάντως, ὁ «Ἰωάννης μικρὰ φροντίσας τῶν μηνυθέντων αὐτῷ παρὰ τε Ἐπιφανίου ... τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἐκκλησιῶν προσεῖχε τὸν νοῦν». Καὶ «Ἰωάννης, τὴν μὲν ἐπὶ τούτοις σπουδὴν οὐκ ἀξίαν ἠγείτο λόγου, καὶ τὰ Ἐπιφανίου

... γράμματα ἐν δευτέρῳ ἐποιεῖτο»καί « ... ἐν οὐδεμῶ ἐποιεῖτο φροντίδι», κατά τούς ιστορικούς.

Ἔτσι, δέν ἀποκλείεται τό ἀναπάντητο στά γράμματα τοῦ πολιοῦ γέροντα Ἐπιφανίου νά θεωρήθηκε ἀπό τόν ἴδιο ὡς πρόσχημα ἀπόκρυψης τῆς πραγματικότητας ἀπό μέρους τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, καί ἄρα ἐνοχῆς του, γι' αὐτό καί ἡ ἀπόφαση τῆς ἀνόδου του στήν Κωνσταντινούπολη.

Βέβαια, ἐδῶ ὁ Πολύβιος, μαθητής, ἀκόλουθος καί βιογράφος τοῦ Ἐπιφανίου, ἀναφέρει καί τοῦτο: «Συνέβη δέ δι' ἀναγκαῖον πράγμα Ἐπιφάνιον θέλειν ἀποπλεῖν ἐπί τήν βασιλίδα. Ἀκούσας δέ καί παρὰ Θεοφίλου τοιαῦτα περὶ Ἰωάννου, ἔσπευσεν πλέον τοῦ ἀνελθεῖν· οὐχ ἵνα Ἰωάννην κακοποιήσῃ, ἀλλ' ἵνα αὐτῷ βοηθήσῃ. Λαβὼν οὖν ἐμέ καί Ἰσαάκ ἀπεπλεύσαμεν ἐν Κωνσταντίνου πόλει». Ἡ πληροφορία αὐτή, ὅσο καί ἂν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς προσπάθεια ἄμβλυσης τῆς ἐπίκρισης ὀρισμένων τῆς στάσης τοῦ Ἐπιφανίου ἐναντι τοῦ Χρυσοστόμου, μπορεῖ καί νά περιέχει στοιχεῖα ἀληθείας, ὑπό τήν ἔννοια ὅτι ὁ Ἐπιφάνιος ἀνέβηκε στήν Κωνσταντινούπολη, καί γιά ἄλλους λόγους, ἀλλά καί γιά νά διακριβῶσῃ ὁ ἴδιος προσωπικά καί ἐπὶ τόπου τό θέμα.

Ἀπό τήν ἄλλη, εἶναι ἀναντίλεκτο ὅτι ὁ Θεόφιλος ἐχθρευόταν τό Χρυσόστομο καί καταδοκοῦσε νά τόν πλήξει. Ὅμως, παρὰ τήν ἀντιπάθεια καί τίς ἐχθρικές διαθέσεις καί ἐνέργειές του κατά τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Θεόφιλος δέν ἀπέπλευσε αὐτόκλητα πρὸς τήν Κωνσταντινούπολη καί, μάλιστα, κάλεσε καί ἄλλους, γιά νά ἐκδικάσῃ τό Χρυσόστομο, παρόλο πού τό ἤθελε καί τό ἐπιδίωκε, ἐξ ἀφορμῆς τῶν Μακρῶν ἀδελφῶν, ἀλλά κλήθηκε, γιά νά ἐκδικασθεῖ ὁ ἴδιος, ὅπως ἀναφέρει ὁ Παλλάδιος. Καί ἐδῶ ἡ παρατήρηση εἶναι ὅτι ἐπιβεβαιώνονται, ἔμμε-

σα, τά τοῦ Πολυβίου γιά τόν Ἐπιφάνιο, ὅτι δηλαδή ἀποφάσισε ἀπό μόνος του νά μεταβῆ στήν Κωνσταντινούπολη.

Οἱ Μακροὶ ἀδελφοί, Διόσκορος, Ἀμμώνιος, Εὐσέβιος, Εὐθύμιος κ. ἄ., ἀρχικά εἶχαν τήν εὐνοια τοῦ Θεοφίλου. Ὁ Διόσκορος, μάλιστα, ἐκλέγεται ὑπ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Ἐρμούπολεως, ἐνῶ ἄλλοι δύο, ἐκ τῶν Μακρῶν ἀδελφῶν, διορίζονται οἰκονόμοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀλεξανδρείας. Σύντομα, ὅμως, ἀναγκάζονται νά ἐπιστρέψουν στή Νιτρία, στόν τόπο τῆς μετανοίας τους, πρὸς τό «μή προσβλάπτεσθαι τήν ψυχὴν» τους, ἐξαιτίας τῆς ἀλλόκοτης συμπεριφορᾶς τοῦ Θεοφίλου καί τῆς φιλάργυρης διαγωγῆς του.

Ἔτσι, ἡ ἀγάπη του πρὸς αὐτούς μετατρέπεται σέ μῖσος. Ἀφορμὴ ἔδωσαν οἱ ὠριγενιστικές διαμάχες μεταξύ τῶν μοναχῶν τῆς Νιτρίας, ὠριγενιστῶν, μέ ἐπικεφαλῆς τούς Μακροὺς ἀδελφούς, καί τῶν ἀντιωριγενιστῶν μοναχῶν τῆς Σκήτεως. Τότε ὁ Θεόφιλος ἀπό ὠριγενιστής, προκειμένου νά ἐκδικηθεῖ τούς ὠριγενιστές Μακροὺς ἀδελφούς, ἀπέβηκε ἀντιωριγενιστής. Γι' αὐτό, φρόντισε στή διαμάχη του αὐτὴ νά ἐμπλέξει καί τόν ἀντιωριγενιστὴ Ἐπιφάνιο, τόν «ἐπ' εὐλαβεία

περιβόητον»καί τόν «βίον ἐπισημότατον», τόν ὁποῖο, νά σημειωθεῖ, παλαιότερα κατηγοροῦσε γιά «ἀνθρωπομορφισμό». Ἀπὸ ἐδῶ ἀρχίζει ὁ διωγμὸς κατά τῶν Μακρῶν ἀδελφῶν, οἱ ὁποῖοι, ὕστερα ἀπὸ πολλές περιπέτειες, κατέληξαν στήν Κωνσταντινούπολη. Τοῦτο, καί ἂν θεωρήθηκε ἀπὸ τό Θεόφιλο ὡς χρυσὴ εὐκαιρία νά ἐκδικηθεῖ τό Χρυσόστομο. Ὁ φθόνος, βέβαια, τοῦ Θεοφίλου, κατά τοῦ Ἰωάννου, χρονολογεῖτο, «ἀφοῦ ἀπαρχῆς ... ἠψυχώθη πρὸς τήν χειροτονίαν» τοῦ Χρυσοστόμου, ἐπιδιώκοντας νά ἐπιβάλλῃ στό θρόνο Κωνσταντινουπόλεως τόν πρεσβύτερο Ἰσίδωρο, ἄνδρα τῆς δικῆς του ἐπιρροῆς. «Ἐμποδῶν ἐγένετο τῆ

χειροτονία Θεόφιλος, Ίσιδώρω σπουδάζων. Ὅς πρεσβύτερος ἦν τότε τῶν ὑπ' αὐτόν, ἐπίτροπος τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ξένων καὶ πτωχῶν».

Ἡ στάση τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου ἐναντι τῶν Μακρῶν ἀδελφῶν ἦταν, εὐτυχῶς, σοφὴ καὶ ἡ ἐνδεδειγμένη ἐκκλησιαστικά, ἂν καὶ τὰ «κατὰ τὴν Αἴγυπτον γινόμενα ... Ἰωάννης τέως ἡγνόει». «Ἔσθη ὁ Ἰωάννης», σημειώνει ὁ Παλλάδιος, «καὶ εἶδε πεντήκοντα λογάδων ἀνδρῶν πολιὰν πόνοις ἱεροῖς βαφείσαν ἡμφιεσμένους, καὶ δριμυχεῖς φιλαδελφίας πάθει, κατὰ τὸν Ἰωσήφ, δάκρυσι συνεσχέθη, πυνθανόμενος παρ' αὐτῶν, ποῖος ὕς ἐκ δρυμοῦ ἢ μονιὸς ἄγριος τῆ πολυκάρπῳ ταύτῃ ἀμπέλῳ ἐβάσκανεν». Ὡστόσο, παρακάλεσε τοὺς ἄνδρας νὰ τηρήσουν «φιλόθεον σιγήν», ὡς πρὸς τὴν ταλαιπωρία τους, παραχωρώντας τους κατὰλυμα στό ναὸ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας καὶ εὐελπιστώντας «εὐχερῶς μεταβάλλειν τὴν Θεοφίλου πρὸς αὐτοὺς μνησικακίαν». Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ διακριτικότητα τοῦ ἱεροῦ πατρός, ὁ ὁποῖος, προκειμένου νὰ μὴν προκαλέσει κανένα, ἔφθασε στό σημεῖο, ὥστε, ὄχι μόνο «οὐκ ἐδέξατο αὐτοὺς εἰς κοινωνίαν», ἀλλὰ καὶ «αὐτὸς οὐκ ἐπεκούρει τὰ πρὸς τὴν χρείαν, γυναῖκες δὲ φιλόθεοι ἐπήρκουν αὐτοῖς τὴν δίαιταν, καὶ αὐτῶν συνεισφερόντων ἐκ μέρους τῆ τῶν χειρῶν ἐργασία». Παράλληλα, ὁ Ἰωάννης προσέγγισε κληρικούς τοῦ Θεοφίλου, οἱ ὁποῖοι διαβιούσαν, τότε, στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ οἱ ὁποῖοι «φιλαλήθως ἐμαρτύρησαν ... ὅτι ἴσμεν αὐτοὺς (τοὺς Μακροὺς ἀδελφούς) καὶ μεγάλην ὑπέστησαν βίαν· καὶ εἰ βούλει, δέσποτα, τῆς μὲν πνευματικῆς κοινωνίας αὐτοῖς μὴ μεταδώς, ἵνα μὴ λυπήσης τὸν πάπαν, φιλοφρόνησαι δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις».

Ὡστόσο, ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἀποτάθηκε καὶ πρὸς τὸ Θεόφιλο γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ μὲ ἀδελφικό καὶ υἱικό πνεῦμα, τηρώντας τὴν ἐκκλησιαστικὴ τάξη καὶ γράφοντάς του, μεταξύ ἄλλων, «λιπαρῶν» αὐτόν: «Ταύτην μοι παράσχου τὴν χάριν ὡς τέκνῳ σῷ καὶ ἀδελφῷ, ἐναγκαλισάμενος τοὺς ἄνδρας». Δυστυχῶς, ὁ Θεόφιλος, ὄχι μόνο δὲν ἀνταποκρίθηκε, ἀλλὰ ἐτοίμαζε πόλεμο. Ἔτσι, διαβάλλει μὲ ψεῦδος, «ἡμφιεσμένον τὴν πολυσχεδῆ συκοφαντίαν», τοὺς μοναχοὺς, ιδιαίτερα, πρὸς τὸ παλάτι, ἐνῶ, στίς διαμεσολαβήσεις τοῦ Χρυσοστόμου, ἐκμαίνεται, ἐπιστέλλοντάς του: «Οἶμαι μὲν σε μὴ ἀγνοεῖν τὸ διάταγμα τῶν ἐν Νικαῖα κανόνων, ὅπου θεσπίζουσιν ἐπίσκοπον ὑπερόριον μὴ κρίνειν δίκην· εἰ δὲ ἀγνοεῖς ἀπόσχου τῶν κατ' ἐμέ λιβέλλων. Εἰ γὰρ δέη με κριθῆναι, παρὰ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ οὐ παρὰ σοῦ, ἀφεστῶτος ἐβδομήκοντα πέντε ἡμερῶν ὁδόν». Ἔτσι, ἦταν πλέον ἐκδηλές οἱ διαθέσεις τοῦ Θεοφίλου. Οἱ Μακροὶ ἀδελφοί, κατέφυγαν, ιδιαίτερα, στὴν αὐτοκρατορία Εὐδοξία, συντάσσοντας «πολυστίχους δεήσεις» καὶ προτείνοντας τὴ διεξαγωγὴ δίκης, γιὰ μὲν τὴν περίπτωσή τους, «παρὰ τοῖς ἐπάρχοις», γιὰ δὲ τὸ Θεόφιλο «ἐπὶ Ἰωάννου κριθῆναι». Ἡ δέηση τῶν Μακρῶν ἀδελφῶν φαίνεται ὅτι εἰσακούσθηκε, ἀφοῦ ἀποστάληκε ὁ Ἐλάφιος, ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορα, «διαγαγεῖν τὸν Θεόφιλον», «ἐκόντα ἄκοντα δοῦναι δίκην παρὰ Ἰωάννου». Ἐπομένως, ἡ εἶδηση αὐτὴ ἀφήνει ἐρωτηματικά, ὅπως προδηλώθηκε, ὡς πρὸς τὸ κατὰ πόσο ὁ Ἐπιφάνιος ἀνέβηκε στὴν Κωνσταντινούπολη, ἐπηρεαζόμενος ἢ παρασυρόμενος ἀπὸ τὸ Θεόφιλο, προκειμένου νὰ παραστει σὲ δίκη κατὰ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ἀφοῦ ὁ Ἀλεξανδρείας, μὲ αὐτοκρατορικὴ

ἀπόφαση καί μέ αὐτοκρατορικό ἀπεσταλμένο, τόν Ἐλάφιο, θά ὀδηγεῖτο, «ἐκὼν ἄκων», ὡς ὑπόδικος στήν Κωνσταντινούπολη καί, μάλιστα, γιά νά κριθεῖ ἀπό τόν Ἰωάννη!

Ἡ παρατήρηση ὀρισμένων ὅτι ὁ Θεόφιλος ἐσκεμμένα χρονοτριβοῦσε τήν ἀναχώρησή του γιά τήν Κωνσταντινούπολη, προσβλέποντας σέ ἀλλαγὴ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ κλίματος κατὰ τοῦ Χρυσοστόμου καί ὑπέρ τοῦ προσώπου του, δέν μπορεῖ νά εὐσταθεῖ. Ὁ Παλλάδιος εἶναι σαφής. Ἡ αὐτοκρατορική ἐντολή ἦταν ρηματική, νά ὀδηγηθεῖ ὁ Θεόφιλος «ἐκὼν ἄκων». Οὔτε, ἀσφαλῶς, καί τά, ὅσα διατυπώνονται, περί προσεκτικῆς καί μεθοδευμένης μετάβασης τοῦ Θεοφίλου στήν Κωνσταντινούπολη, μποροῦν νά σταθοῦν, μέ βάση τίς εἰδήσεις τοῦ Παλλάδιου, περί δήθεν ἀλλαγῆς τοῦ κλίματος ὑπέρ τοῦ Ἀλεξανδρείας καί, ἄρα, καταδίκης τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἀλλά, καί ἂν γίνεῖ ἀποδεκτό ὅτι ὁ Θεόφιλος, μέ τίς ραδιουργίες καί τίς σκευωρίες του, καί τό «ἀμφαλλάξ», τό ἄλλοπρόσαλλο τοῦ χαρακτήρα του, ἄλλωστε ἔτσι τό χαρακτηρίζαν, κατόρθωσε νά χρονοτριβῆσει, μέχρι νά ἀλλάξουν τά πράγματα, καί αὐτό, πάλι, δέν εὐσταθεῖ, γιατί ὁ Θεόφιλος τίποτε δέ θά ἐπιτύγχανε, οὔτε καί μέ τή φερόμενη σύμπραξη τοῦ «ἐπ' εὐλαβείᾳ περιβοήτου Ἐπιφανίου», ἂν, στό μεταξύ, δέ διαμεσολαβοῦσε ἡ ρήξη τοῦ Χρυσοστόμου μέ τό παλάτι. Καί ἐδῶ ἐντοπίζεται τό κλειδί τῆς ἀλλαγῆς τῶν πραγμάτων κατὰ τοῦ Ἰωάννου καί τῆς καταδίκης του.

Ἀναμφίβολα, στήν Κωνσταντινούπολη, καί ὄχι μόνο, σωβοῦσε ἓνα δυσμενές κλίμα ἐναντίον τοῦ πατριάρχη. Οἱ καινοτομίες γιά τό πνευματικό καλό τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας Κωνσταντινουπόλεως, τά μέτρα, τά ὁποῖα ἔλαβε «κατά τῆς ἐπιπλάστου καλοζωίας ... περί τῶν καλουμένων συνεισάκτων», οἱ ἐπιθέσεις τοῦ Χρυσοστόμου ἐναντίον τῶν «βαλαντιοσκόπων» κληρικῶν, οἱ ἀλλαγές, τίς ὁποῖες ἐπέβαλε στό τάγμα τῶν χηρῶν, ἡ στροφή τοῦ ἐλεγκτικοῦ ξίφους του κατὰ τῶν πλουσίων, ἡ καθιέρωση παννύχιων ἀκολουθιῶν, ἀλλά καί ἡ ἀνοικοδόμηση

εὐαγῶν ἰδρυμάτων κ.ἄ., ἀντί νά ἐκτιμηθοῦν, τό ἀντίθετο, προκάλεσαν τήν ἔχθρα καί τόν φθόνον τῶν ἐπιηρεαζομένων καί τή δράση τοῦ μισόκαλου δαίμονος.

Παράλληλα, ἡ ἐνέργεια τοῦ Χρυσοστόμου νά περιοδεύσει ἐπὶ τρίμηνο σέ ἐπισκοπές τῆς Μ. Ἀσίας καί μέ συνοδικές πράξεις νά προβεῖ σέ καταδικαστικῆς καί καθαιρετικῆς ἀποφάσεις κατὰ δεκάδων ἐπισκόπων, ἀσφαλῶς, καί διεύρυνε τόν κύκλο τῶν ἐχθρῶν του καί ἐπιβάρυνε τό κατ' αὐτοῦ δυσχερές κλίμα, τό ὁποῖο καθημερινά διογκωνόταν.

Ἀσφαλῶς, ἡ πῶ πάνω συγκεκριμένη κίνηση τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ὅσο καί ἂν ἦταν, ἐκ τῶν πραγμάτων δικαιολογημένη καί ἐπιβεβλημένη, ὡστόσο κρίνεται ἀντικανονική, ἀφοῦ συνέβαινε ἐκτός τῆς δικαιοδοσίας τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως καί ἐρχόταν σέ σύγκρουση μέ τήν ἀπαγόρευση, καί ἐκ μέρους τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, κάθε ὑπερόριας ἐκκλησιαστικῆς πράξης.

Τοῦ δυσμενοῦς, κατὰ τοῦ Χρυσοστόμου κλίματος, προεξάρχοντες ἦταν ὁ Γαβάλων Σεηριανός, ὁ Βεροίας Ἀκάκιος, ὁ Πτολεμαΐδος Ἀντίοχος, ὁ μοναχός Ἰσαάκιος κ.ἄ. Ἰδιαίτερα ὁ Γαβάλων Σεηριανός, ὁ ὁποῖος ὀρίσθηκε ἀπό τό Χρυσόστομο καί ἐκπρόσωπός του, κατὰ τήν ἀπουσία του στή Μ. Ἀσία, στάθηκε ἀνάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἀφοῦ μέ ἐπιμέλεια ἐργαζόταν διαβρωτικά καί συκοφαντικά γιά τόν Ἰωάννη, συνηπικουρούμενος, βέβαια, καί ἀπό τίς δυσαρέσκεις, πού προκαλοῦσε ὁ ἀρχιδιάκονος Σεραπίωνας.

Ὅλα, ὅμως, τά ἀνωτέρω, ὅπως προαναφέρθηκε, δέν θά μπορούσαν νά προκαλέσουν ζημιὰ προσωπική καί καιρία στό Χρυσόστομο, ἂν οἱ σχέσεις του μέ τό παλάτι, καί, μάλιστα, μέ τήν αὐτοκράτειρα Εὐδοξία, δέν διαταράσσονταν. Καί πρὸς τήν κατεύθυνση αὐτή ὀδήγησε ὁ φθόνος «τάς διανοίας τῶν μισθωτῶν ποιμένων», οἱ ὁποῖοι ἔπλεξαν «διαβολάς κατὰ τοῦ Ἰωάννου, μεταποιήσαντες αὐτοῦ τινάς ὁμιλίας εἰς ὕθλους, κατὰ τῆς βασιλίσης καί ἐτέρων τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως».

(συνεχίζεται)

Χαιρετισμός του Ὑπουργοῦ Παιδείας καί Πολιτισμοῦ Δρος Κώστα Χαμπιαούρη στήν ἐκδήλωση τῆς Μητροπόλεως μας «Θαλασσοφίλητή μου γῆ: Κύπρος, Αἰγαῖο, Πόλη»

Μέ ιδιαίτερη χαρά καί συγκίνηση ἀποδέχθηκα τήν πρόσκληση νά χαιρετίσω τήν ἀποψινή ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στήν Κωνσταντινούπολη, τό Αἰγαῖο καί τήν Κύπρο, ἡ ὁποία διοργανώνεται ἀπό τή Φιλόπρωχο Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ, τό ἔργο τῆς ὁποίας εἶναι ἱερό καί πολυσχιδές.

Ἡ συνεχῆ παροχή βοήθειας πρὸς τοὺς φτωχοὺς καί ἀναξιοπαθόντες συνανθρώπους μας καί γενικότερα ἡ ἔμπρακτη ἐνάσκηση τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Ἀθανάσιου, ἀποτελεῖ τό καθημερινό, ἐπίπονο ἀλλά καί ὠραίο ἔργο τῆς Φιλόπρωχο Ἀδελφότητος τῆς πόλης μας.

Ἡ ἀποψινή ἐκδήλωση, ὅμως, ἔχει τή δική της ἰδιαιτερότητα καί ἀποστέλλει τά δικά της διαχρονικά μηνύματα. Εἶναι ἀφιερωμένη στόν Ἑλληνισμό καί τοὺς τόπους ἀπ' ὅπου πέρασε καί σφράγισε μέ τόν πολιτισμό καί τίς ἀξίες του. Εἶναι ἓνα ταξίδι στά ἀκούσματα καί τίς μελωδίες τῆς ἑλληνικῆς μας παράδοσης, ἀλλά ταυτόχρονα εἶναι καί μία ἐκδήλωση μνήμης καί τιμῆς τοῦ «εὐσεβεστάτου βασιλέως» Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἀλλά καί ὄλων αὐτῶν πού ἀγωνίσθηκαν μαζί του καί ἔπασαν μαχόμενοι ἐναντίον τῶν Τούρκων πολιορκητῶν, κατά

τήν ἀποφράδα ἐκείνη ἡμέρα τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινούπολης, στίς 29 Μαΐου τοῦ 1453.

Ἡ συναυλία «Θαλασσοφίλητή μου γῆ: Κύπρος, Αἰγαῖο, Πόλη», μέ τή συμμετοχή τῶν χορωδιῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ «Ρωμανός ὁ Μελωδός» καί «Ἀνατολή», στοχεύει στήν προβολή τῆς ἑλληνικῆς καί ρωμαϊκῆς παράδοσης τῶν τριῶν αὐτῶν ἀγαπημένων καί πονεμένων τόπων, τῆς κοινῆς μοίρας καί τῶν κοινῶν ἀγῶνων, γιά νά κρατήσουν ἀνόθευτο τόν Ἑλληνορθόδοξο Πολιτισμό τους.

Ὁ βυζαντινός πολιτισμός, μέ ὅλα τά εὐρύτερα στοιχεία του, τό ἦθος, τήν πνευματικὴ κληρονομιά, τήν ὀρθόδοξη

πίστη καί ὅλα ὅσα τό ἴδιο τό Βυζάντιο δημιούργησε στόν τομέα τῆς τέχνης, δέν χάθηκαν μέ τήν Ἄλωση. Τό μεγαλεῖο καί γενικά ἡ πολιτισμική ἀκμή καί ἀκτινοβολία τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔλαμψε σέ ὅλο τόν κόσμο γιά πολλοὺς αἰῶνες καί μεταφέρθηκε ἀπὸ τοὺς κατατρεγμένους ρωμοὺς σέ ἄλλες πατρίδες.

Ἡ ἀκλόνητη πίστη γιά τήν «ἀνάσταση τοῦ γένους» πέρασε στό στόμα τοῦ λαοῦ, στή λογοτεχνία καί στό δημοτικὸ τραγούδι. Ἡ ἱστορία, οἱ λόγοι, τά τραγούδια καί οἱ παραδόσεις τῆς Ἄλωσης τῆς Κωνσταντινούπολης κατέστησαν ἓνα συνεχές θρηνητικὸ

Συναξάρι, τό οποίο γαλούχησε τίς επόμενες γενιές τών Ἑλλήνων, ἐνσταλάζοντας συνεχώς τίς ψυχές τους βάλσαμο παρηγορίας καί ἐνίσχυσης νά συνεχίσουν νά κρατοῦν ἄσβεστη τή μνήμη καί τή δόξα τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας καί τοῦ αἰώνιου πολιτισμοῦ τῆς.

Τά δέ λόγια πού ἀπηύθυνε ὁ ἄκαμπτος καί εὐγενής Κωνσταντῖνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος στόν Μωάμεθ Β΄ λίγο πρῖν ἀπό τήν πώση τῆς Βασιλεύουσας, ὁ ὁποῖος τοῦ ζήτησε νά τήν παραδώσει ἀμαχητί, ἀποτελοῦν ὁδοδείκτες τῆς πορείας μας ὡς Ἴθνη: «Τό νά σοῦ παραδώσω τήν Πόλη οὔτε δικό μου δικαίωμα εἶναι οὔτε κανενός ἄλλου ἀπό τούς κατοίκους τῆς· γιατί ὅλοι μέ μία ψυχῇ προτιμοῦμε νά πεθάνουμε μέ τή θέλησή μας καί δέ λυπόμαστε γιά τή ζωή μας». Ὁδοδείκτης τῆς πορείας μας παραμένει ἐπίσης καί ἡ στάση τών πολιορκημένων χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν ἀξιοπρεπεῖς καί καρτερικῶς ἤρωες, μέ τήν ἀποφασιστικότητα κι ἐκείνην τήν ὑπερηφάνεια, τήν ὁποία παρέχει ἡ συνείδηση τῆς μακραίωνης ἔνδοξης παράδοσης καί τῆς βαθιάς εἰλικρινοῦς πίστεως μας.

Ἡ ἀποψινὴ ἐκδήλωση, μέ τήν εὐκαιρία τῆς μνήμης τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινούπολης, ἐνός θλιβεροῦ ἱστορικά γεγονότος γιά τόν ἑλληνισμό, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἑλληνισμός μπορεῖ νά προχωρᾷ μπροστά, ἐπουλώνοντας τίς πληγές του, τιμώντας τήν Ἱστορία του καί ἀποκτώντας συνείδηση τῆς

δυναμικῆς του στή σύγχρονη παγκόσμια πολιτισμική καί κοινωνικό-οικονομική πραγματικότητα.

Ὁ λαός μας, κατάφερε νά ἐπιβιώσει μέσα ἀπό τίς πύξινες συνθήκες, διατηρώντας τήν ταυτότητα καί τή μνήμη του, φτάνοντας σήμερα νά ἀποτελεῖ ἕνα σύγχρονο κράτος, τό ὁποῖο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στό Εὐρωπαϊκό γίγνεσθαι. Παρόλο πού ἡ μισή μας πατρίδα βρίσκεται ἀκόμα ὑπό τουρκική κατοχή καί παρά τήν ἔλλειψη συνεργασίας ἀπό πλευρᾶς τῆς Τουρκίας, ἀγωνιζόμαστε γιά μία δίκαιη καί βιώσιμη λύση τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος. Ἄς εὐχηθούμε ἡ πατρίδα μας, σύντομα ἐπανενωμένη καί μέ πνεῦμα ὁμοψυχίας καί συνεργασίας, νά ἀτενίζει μέ μεγαλύτερη αἰσιοδοξία καί σιγουριά τό μέλλον πού ἀνοίγεται μπροστά μας.

Κλείνοντας, θά ἤθελα νά συγχαρῶ τή Φιλόπρωχο Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λεμεσοῦ, ἀλλά καί ὅλους ὅσοι ἐνισχύουν τούς εὐγενικούς σκοπούς αὐτῆς τῆς προσπάθειας, ἡ ὁποία ἀφενός ἔχει κοινωνική διάσταση, προβάλλοντας τή φιλανθρωπία, τή γενναιοδωρία, καί τήν πολύτιμη ἀγάπη πρὸς τόν πάσχοντα ἀδελφό, ὡς βασικές ἀξίες ζωῆς καί ἀφετέρου προβάλλει τήν πλούσια ἱστορία καί τό θαυμαστό παρελθόν μας, ἀπό τό ὁποῖο ὀφείλουμε νά ἀντλοῦμε σημαντικά διδάγματα, ὥστε νά μπορέσουμε νά διαφυλάξουμε τήν ἐθνική μας ταυτότητα καί τήν πολιτιστική μας κληρονομιά.

Γέροντας Αϊμιλιανός Σιμωνοπετρίτης

Μέ αφορμή τήν όσιακή κοίμηση του Γέροντος Αϊμιλιανού, Προηγούμενου τής ιερᾶς μονῆς Σίμωνος Πέτρας Ἁγίου Ὁρους, στίς 9 Μαΐου 2019, δημοσιεύουμε βιογραφικά στοιχεία του γέροντος, τά όποία συνέγραψε ό μακαριστός ιερομόναχος Σεραπίων Σιμωνοπετρίτης, πνευματικό του τέκνο. Στήν έξόδιο άκολουθία και ταφή του μακαριστου γέροντος στο ιερό κοινόβιο Ευαγγελισμου τής Θεοτόκου στην Ὁρμύλια Χαλκιδικῆς, παρέστησαν εκ μέρους του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας ό Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος, ό Πρωτοσύγκελλος τής Μητροπόλεως μας Ἄρχιμ. Ἰσαάκ και ό Ἄρχιμ. Φιλόθεος.

Ο Γέροντας άρχιμανδρίτης Αϊμιλιανός, κατά κόσμον Αλέξανδρος Βαφειδης, υπήρξε Καθηγούμενος τής Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας από τό 1973 έως τό 2000. Γεννήθηκε στην Νίκαια Πειραιώς τό 1934 από εύσεβείς γονείς, ή καταγωγή του όμως είχε μικρασιατικές ρίζες. Ἡ εκ πατρός γιαγιά του Ευδοξία ήταν Κωνσταντινουπολίτισσα, ό δε παππούς του Αλέξανδρος κατήγετο από τήν Σηλυβρία τής Θράκης και εφοίτησε στην περιώνυμη Θεολογική Σχολή τής Χάλκης. Τό έτος 1906 μετοίκησαν στα Σήμαντρα τής εύλογημένης γῆς τής Καππαδοκίας, όπου έχρημάτισαν δημοδιδάσκαλοι για τίς άνάγκες του έλληνισμού, και στην Ελλάδα ήλθαν μετά τήν μικρασιατική καταστροφή και τήν άνταλλαγή τών πληθυσμών. Ἐγγαμοι όντες, έπολιτεύοντο ως μοναχοί, άγρυπνοῦντες και προσευχόμενοι. Χαρακτηριστικό είναι ότι ή γιαγιά έκοιμήθη ως μοναχή με τό όνομα Ευταξία, ή δε μητέρα του ως μοναχή Αϊμιλιανή. Ὁ Γέροντας έκληρονόμησε από τόν παππού τά πνευματικά και σωματικά χαρίσματά του και από τήν γιαγιά του άνεξάλειπτα πνευμα-

τικά βιώματα. Παιδιόθεν έφερε εντός του τόν πόθο τής άφιερώσεως και επιδιδόταν στην μελέτη του Ευαγγελίου και πολλών πατερικών βιβλίων, καθώς και στην άδιάλειπτη εύχή του Ἰησοῦ, άπ' όπου άρρύνταν αυθεντικές άπαντήσεις και θείες έμπνεύσεις για τήν πορεία τής ζωῆς του.

Ἐλαβε τήν πρωτοβάθμιον έγκύκλιο παιδεία στα Σήμαντρα Χαλκιδικῆς, όπου είχε εγκατασταθή ή γιαγιά του, ενώ τήν δευτεροβάθμιον στην Νίκαια Πειραιώς, όπου διέμεναν οι γονείς του, με άριστη πάντοτε επίδοση. Τίς σπουδές του συνέχισε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών άρχικώς στην Νομική Σχολή επί δυό έτη, εν συνεχεία δε στην Θεολογική, για να λάβη άνάλογη με τίς έφέσεις τής ψυχῆς του μόρφωση.

Κατά τήν διάρκεια τών πανεπιστημιακών σπουδών, με ομάδα όμογνωμόνων και όμοφρονούντων φίλων του από τά γυμνασιακά χρόνια άνέπτυξε σπουδαία δράση, οργανώνοντας κατηχητικά, όμιλίες και άλλες έκδηλώσεις, όπου άνεδείχθησαν τά ψυχικά, πνευματικά, ήγετικά και οργανωτικά χαρίσματά του. Ὅταν ολοκλήρωσε τίς σπουδές, λόγω τής παρεχομένης εκείνη τήν έποχή άγωγῆς και κατευθύνσεως, έσκέπτετο τήν ιερωσύνη, με άπώτερον σκοπό τήν έξωτερική ιεραποστολή, εκρινε όμως ότι θα ήταν καλύτερο να άρχίση τήν προετοιμασία για τόν σκοπό αυτό σε ένα μοναστήρι. Άπευθύνεται τότε προς τόν Μητροπολίτη Τρίκκης και Σταγών Διονύσιο, πού μόλις είχε αναλάβει τά ποιμαντικά του καθήκοντα και είχε φήμη φιλομονάχου έπισκόπου.

Ἦλθε στα Τρίκαλα τό 1960 και άνέθεσε τά καθ' έαυτόν στον ποιμενάρχη, ό όποίος τήν 9η Δεκεμβρίου 1960 τόν εκειρε μοναχό με τό όνομα Αϊμιλιανός. Ὡς μοναχός ένεγράφη στο Μοναχολόγιο τής Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Βησσαρίωνος Δουσίκου. Τήν 11η του ίδιου

μηνός ό σεβασμώτατος τόν χειροτονεύει διάκονο στόν Ἱερό Ναό Ἀγίας Παρασκευῆς Τρικάλων καί ἐν συνεχείᾳ τόν ἀποστέλλει σέ διάφορες μονές τῶν Μετεώρων, οἱ ὁποῖες διήρχοντο τότε περίοδο λειψανδρίας, ἕως ὅτου τόν ἐχειροτόνησε ἱερέα στήν Ἱερά Μονή Βυτουμά, κατά τήν ἐορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τό ἔτος 1961.

Μετά τήν εἰς Πρεσβύτερον χειροτονία του ἐγκατεβίωσε στήν Ἱερά Μονή Ἀγίου Βησσαρίωνος Δουσίκου, ὅπου καί παρέμεινε ἐπί ἕνα τετράμηνο, ἕως τόν Δεκέμβριο τοῦ ἰδίου ἔτους. Στόν ἔρημο καί ἀπομονωμένο ἐκεῖνον τόπο ἔζησε σέ πλήρη μόνωση καί ἡσυχία, ἐκζητώντας ἐμπόνως καί ἐκτενῶς τόν Θεόν, «τόν λυτρούμενον ἀπό καταιγίδος καί ὀλιγοψυχίας». Ὁ Κύριος, ἐν τῇ προνοία του, ἔγινε εὐήκοος εἰς τάς μυστικῶς κραυγᾶς του, ἐπεφάνη εἰς τόν δούλον του καί μεταμορφώνοντας τήν ὑπαρξή του ἐν τῷ φωτί, τοῦ ἀπεκάλυψε «ὁδοῦς ζωῆς».

Ἐστράφη πλέον μέ ὅλον του τόν πόθο καί τίς δυνάμεις στήν μοναχική ζωή καί μέσα ἀπό τά ἐναπομείναντα λείψανά της ὁραματίζεται μέ ἀνυπερβλήτο θάρρος καί περοφυᾶ ἐλπίδα τήν ἀναβίωση καί ἀνακαίνισή της.

Στό τέλος τοῦ 1961, ἔχοντας καί ὁ Μητροπολίτης Τρίκκης τόν ἴδιο πόθο γιά τήν μοναχική ζωή, τόν μετεκάλεσε ἀπό τό Δούσικο καί τόν κατέστησε ἡγούμενο στήν Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ Μεγάλου Μετεώρου. Ἐκεῖ, μόνος κατ' ἀρχάς, παρά τό πάντοτε εὐθραυστον τῆς ὑγείας του, ἐνισχύοντας τόν ἑαυτόν του μέ μεγαλόθυμον ὑπομονή, ἀόκνως καλλιιεργεῖ τήν ἀσκητική, μυστική καί μυστηριακή ζωή. Ἀγρυπνεῖ, προσεύχεται ἀδιαλείπτως καί ἐπιδίδεται σέ ἐμβριθέστατη

καί διαρκή μελέτη πατερικῶν, ἀσκητικῶν καί ἐκκλησιαστικῶν ἔργων. Μέ ἀκόρεστη δίψα ἀναζητεῖ, εὐρίσκει καί ἐρευνᾶ κάθε κείμενο πού ἀναφέρεται στήν ὀργάνωση καί λειτουργία τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ καί μάλιστα τοῦ κοινοβιακοῦ, ἐμβαθύνοντας στούς μοναχικούς θεσμούς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καί στά τυπικά διακεκριμένων ἀρχαίων μονῶν.

Ἐνῶ ἡ πολιτεία του ἦταν καθαρῶς ἀσκητική, τήν 1η Ἰανουαρίου τοῦ 1962 ὁ Μητροπολίτης τοῦ ἔδωσε τό ὀφφίκιο τοῦ ἀρχιμανδρίτου καί τοῦ ἀνέθεσε τήν διακονία τοῦ κηρύγματος, τῆς ἐξομολογήσεως καί τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νεότητος στήν ἐπαρχία του, ὀρίζοντάς τον προῖστάμενο στόν θεομητορικό ναό ἁγίας Ἐπισκέψεως Τρικάλων. Ἦρεμος, εὐχαρις πάντοτε καί προσηγής, ἱεροπρεπής καί ἀρχοντικός, λειτουργεῖ σχεδόν καθημερινῶς, ἔκτοτε καί μέχρι τῆς ἀσθενείας του, ζεῖ καί ζωογονεῖται ἐκ τοῦ Ἄρτου τῆς ζωῆς. «Θεόν φέρων ἐν τοῖς σπλάγχθοις του καί θεϊκαῖς ἀστραπαῖς ἐξαστράπτων», ἐξέρχεται ἐκ τῶν σπηλαίων του ὡς λύχνος καιόμενος

καί φαίνων τοῖς πιστοῖς, σαγηνεύοντας τόν λαό τοῦ Θεοῦ μέ τά πνευματέμφορα κηρύγματά του καί καταρτίζοντας αὐτόν «ἐν πάσῃ σοφίᾳ καί συνέσει πνευματικῇ».

Στά ἐξομολογητήρια τόν περιεκύκλωνε πλήθος νέων καί παιδιῶν, χάριν τῶν ὁποίων προσέφερε ἀφειδῶς κόπο, χρόνο, δάκρυα, προσευχή, «ἔτι δέ καί τήν ἑαυτοῦ ψυχήν». Νέα περίοδος ἄρχισε ἀπό τοῦδε στήν ζωή τοῦ σεβαστοῦ Γέροντος. Δέν εἶναι πλέον μόνος, γίνεται «πατήρ» διά πολλούς «υἱούς καί θυγατέρας τοῦ Θεοῦ», ζεῖ καί αἰσθάνεται ὡς ἀληθῆς ἀπόστολος. Ἡ ζωή του εἶναι ἀφιε-

ρωμένη στά τέκνα του μετά πάσης ἐλευθερίας, χωρίς νά ἀναμένη ποτέ, ἕως τέλους, οὔτε τήν ἐλάχιστη ἀνταπόδοση καί ἀνταπόκριση. Ἐκ τοῦ πλήθους αὐτῶν ἀρκετοί σκέπτονται τήν μοναχική ζωή καί, σὺν τῷ χρόνῳ, ἐδημιουργήθη ὁ πρῶτος πυρήνας τῆς ἀδελφότητος τῆς Μονῆς τοῦ Μετεώρου, ἐνῶ ἄλλοι στρέφονται στόν κλῆρο ἢ στήν οἰκογενειακή ζωή, ὅλοι πάντως ὡς μία εὐρύτερη πνευματική οἰκογένεια μέ κέντρο τό μοναστήρι. Τό 1963 ἐγκαταστάθηκαν στό Μεγάλο Μετέωρο οἱ δύο πρῶτοι μοναχοί, καί ἀπό τό σχολικό ἔτος 1965-66 πλειάς μαθητῶν τοῦ γυμνασίου πολιτεύονται πλέον ὡς δόκιμοι πλησίον του. Τήν 6η Αὐγούστου 1966 ὁ Γέροντάς του, Μητροπολίτης Διονύσιος, τόν ἔκρινε μεγαλόσχημο μοναχό. Ἡ ζωή τοῦ Μετεώρου καί ἡ πορεία τοῦ νεαροῦ, πλὴν ὅμως χαρισματοῦχου τέκνου του, κατευφραίνουσαν ἐμφανῶς τήν καρδιά τοῦ σεβασμωτάτου καί τήν γεμίζουν μέ χρηστές ἐλπίδες. Στήν ἀρχή τῆς θεμελιώσεως τῆς μοναχικῆς ζωῆς στά Μετέωρα συμβουλευεται καί συνάπτει πνευματικούς δεσμούς μέ σύγχρονές του ὁσιακές μορφές: Ἀθανάσιον Χαμακιώτη, παπά-Δημήτρη Γκαγκαστάθη, Ἀμφιλόχιον Πάτμου, Φιλόθεον Ζερβάκο, Σίμωνα Ἀρβανίτη, Δαμασκηνόν Κατρακούλη. Τήν ἴδια περίοδο συνδέεται μέ τούς διαπρεπεῖς νῦν Σέρβους ἱεράρχας καί φοιτητάς τότε τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, πνευματικά τέκνα τοῦ ἁγίου Γέροντος καί στύλου τῆς σερβικῆς Ἐκκλησίας μακαριστοῦ π. Ἰουστίνου Πόποβιτς, τόν ὁποῖον θά ἐπισκεφθεῖ στήν Σερβία (1976), ὡς Καθηγούμενος πλέον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας. Τήν ἴδια ἐποχὴ ὁ Γέροντας ἄρχισε καί τίς προσκυνηματικές του πορείες στό Ἅγιον Ὅρος, γιά νά συλλέξει πλούτον πνευματικῆς ἐμπειρίας. Γνωρίζεται τότε μέ τόν ἀείμνηστο Γέροντα Παῖσιο καί, φθάνοντας μέχρι τήν ἀκρόρεια τοῦ Ἄθωνος, συναντᾷ τόν μέγα ἀθλητῆ τῆς ὑπακοῆς παπά-Ἐφραὶμ Κατουνακιώτη. Ἐκτοτε, μεταξύ τῶν δύο ἀνδρῶν ἀναπτύσσεται ιδιαίτερα πνευματική σχέση, γιά τήν ὁποία ὁ ὁσιωθεὶς παπά-Ἐφραὶμ ἔλεγε συχνά: «Βρῆκα τόν ἀπολεσθέντα Γέρο-

νά μου, ἕναν ἄλλο Γέρο-Ἰωσήφ, τόν χρυσό-γλωσσο καί σεβαστό Γέροντα Αἰμιλιανό». Τό 1968, μέ τήν κουρά τῶν νεαρῶν τότε ὑποτακτικῶν, ἀπαρτίζει τήν ἀδελφότητα τοῦ Μετεώρου καί, μέ βαθεῖα προνοητικότητα ἢ καλύτερα προόραση, θέτει τίς βάσεις τῆς κοινοβιακῆς ζωῆς. Μέ τό διορατικό του βλέμμα ἐξ ἀρχῆς ἐκλέγει καί προκρίνει ὡς διάδοχό του τόν μαθητῆ τότε Γυμνασίου Ἐμμανουήλ Ράπτη, τόν σημερινόν Καθηγούμενον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μας, πανοσιολογιώτατον ἀρχιμανδρίτην Ἐλισσαίον. Κατά τό ἔτος 1972, μετά ἀπό πολυετῆ δοκιμασία καί δυσκολίες, εἶναι ἔτοιμος ὁ πρῶτος πυρήνας τῆς γυναικείας μοναστικῆς ἀδελφότητος, ἡ ὁποία μέ Προεστῶσα τήν νῦν Γερόντισσα Νικοδήμη ἐγκατεστάθη προσωρινά στήν Ἱερά Μονή Ἁγίων Θεοδώρων, ἐγγύς τῶν Μετεώρων. Ἐνῶ ἡ γυναικεῖα ἀδελφότης ἦταν ἀκόμη στά σπάργαλα, ὁ σοφός Γέροντας ἐτοίμαζε τόν ἐσωτερικό Κανονισμό τῆς -πνευματικῆς διαθήκης καί τό μόνο γραπτό κείμενό του-, πού σέ τελική μορφή παρεδόθη στίς ἀδελφές τήν 5η Μαΐου 1975, ὅταν πλέον εἶχαν ἐγκατασταθεῖ ὀριστικά στό σημερινό Μετόχι.

Μετά τήν ἀδόκητη πρός Κύριον ἐκδημία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Διονυσίου τόν Ἰανουάριο τοῦ 1970, τήν ἀνάγκη ἐξασφαλίσεως περισσότερον ἤσυχου καί καταλλήλου μοναστικοῦ τόπου γιά τήν ἀδελφότητα, μακριά ἀπό τόν θόρυβο καί τόν τουρισμό, καθῶς καί τήν ἐπίμονη παράκληση τῆς ἐν λειψανδρία τότε εὐρισκομένης Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας, τέλη

του 1973, ή αδελφότης του Μετεώρου μεταφυτεύεται στο Άγιώνυμον Όρος. Έπειδή ή θέση του ήγουμένου στην Ίερά Μονή ήτο κενή λόγω κοιμήσεως του μακαριστού άρχιμανδριτου Χαραλάμπους, ό Γέροντας την 25η Νοεμβρίου 1973 εκλέγεται από τούς παλαιούς αδελφούς της Ίεράς Μονής, κατά τά άγιορειτικά τυπικά, Καθηγούμενος της Μονής και άκολούθως ένθρονίζεται την 17η Δεκεμβρίου από την Ίερά Κοινότητα. Τήν έγκατάσταση της Μετεωριτικής συνοδείας στον Ίερό Άθωνα έχαιρέτισαν οι Άγιορειται Πατέρες μέ πολλές έλπίδες, και όντως άκολούθησαν και άλλες συνοδείες, ώστε νά αύξηθούν κατά πολύ οι μοναχοί στο Άγιον Όρος.

Ό σεβαστός Γέροντας, συγχρόνως μέ την άγρυπνητική ζωή του, την Θεία Λειτουργία και τά λοιπά καθήκοντά του, επιδόθηκε στην αναδιοργάνωση της έσωτερικής ζωής της νέας αδελφότητος. Μέ σοφία και διάκριση προσλαμβάνει την άγιορειτική παράδοση μέ τά υπάρχοντα τυπικά της, θέτει και την προσωπική του σφραγίδα -«στιχών τοις θείοις Κανόσι» των άγιων Πατέρων, τούς όποιους τόσο πολύ αγάπησε και μέ διακαή δίψα και κόπο έφερε και πάλι στο φώς- και δημιουργεί τό τυπικό της Μονής. Έγκεντρίζει μέ σεβασμό και αγάπη στην πείρα των παλαιών γερόντων τον νεανικό ένθουσιασμό, την άφοσίωση και τον ζήλο των νεωτέρων μοναχών, αύξάνοντας κατά πολύ την αδελφότητα. Μέ την έν γενει χρηστή διοίκησή του και την πατρική διαποίμανση άνώρθωσε τό κύρος και προέβαλε την μακροίωνα παράδοση της παλαιάτου αυτής Ίεράς Μονής.

Μετά την τακτοποίηση της συνοδείας του στο Άγιον Όρος, ένδιαφέρεται πατρικώς για την έγκαταβίωση της συμπληθείσης γυναικείας αδελφότητος στην Όρμύλια Χαλκιδικής την 5η Ίουλίου του 1974, στο παλαιό Βατοπαιδινό μετόχι Εύαγγελισμού της Θεοτόκου, τό όποιο άγοράσθηκε από την Ίερά Μονή Σίμωνος Πέτρας, και μέ την έγκριση του έπιχωρίου έπισκόπου και την συνδρομή της Ίεράς Κοινοτήτος κατέστη και λειτουργ-

γει έκτοτε ως Μετόχιον αυτής.

Μύριους κόπους και πόνους κατέβαλε για την ανακαίνιση του έρειπωμένου και μικρού αυτού Μετοχίου, του όποιου κατηξιώθη νά γίνη σοφός και μεγαλόφρων κτίτωρ, διότι τά πάντα έπρεπε νά άρχισει εκ του μηδενός. Έξασφαλίζοντας την άπαραίτητη για την ήσυχία περίξ του Μετοχίου έκταση, άρχισε τό 1980 την κτιριακή άνοικοδόμηση, «εύδοκία και χάριτι Θεού» αλλά και μέ την συνδρομή του πιστού λαού, ώστε σε μία περίπου δεκαπενταετία αναπτύχθηκε ένα μεγάλο Κοινόβιο. Άπερίγραπτη ήταν ή χαρά και ή συγκίνησή του κατά την θεμελίωση του Καθολικού του Μετοχίου την 14η Σεπτεμβρίου 1980 από τον Μητροπολίτη Κασσανδρείας κυρό Συνέσιο, στο σεπτό πρόσωπο του όποιου συνήντησε τον διακριτικό και νουνεχή έπίσκοπο. Τό Μετόχι, την 25η Όκτωβρίου 1991 διά Σιγλιώδους Πατριαρχικού Γράμματος της Αυτόυ Θειοτάτης Παναγιότητος του Οίκουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, έλαβε Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή άξια.

Άκολουθώντας τό παράδειγμα των Πατέρων, των βοηθούντων τούς έν ανάγκαις και άσθενείαις συνανθρώπους, ιδρύει τό 1982 πλησίον του Μετοχίου τό Κέντρον πνευματικής και κοινωνικής συμπαραστάσεως «Παναγία ή Φιλανθρωπινή» -κληροδότημα του άειμνήστου καπετάν Ίωάννου Χατζηπατέρα-, τό όποιο λειτουργεί μέ την έποπτεία και φροντίδα της γυναικείας αδελφότητος, ως ταπεινή και άνιδιοτελής προσφορά στον λαό της περιοχής.

Ό Γέροντας θεωρούσε ως Σιμωνόπετρα και όλα τά Μετόχια της: την Ανάληψη στην Αθήνα, τον Άγιο Χαράλαμπο στην Θεσσαλονίκη, τον Όσιο Νικόδημο στον Πεντάλοφο Γουμενίσσης, και στην Γαλλία τον Άγιο Αντώνιο, την Μεταμόρφωση και την Αγία Σκέπη. Για όλα έδειξε ένδιαφέρον, στοργή και συμπαραστάση, διότι πολλοί συγκομίζονται εκεί, βρίσκοντας την Έκκλησία τόσο κοντά τους.

Ίδιαίτερη πρόνοια και έπιμέλεια έδειξε για τούς προστρέχοντας εις αυτόν έτεροδόξους

άλλοδαπούς, πολλούς εκ των οποίων εκάτηχησε, έβάπτισε και έκειρε. Ανάμεσά τους ξεχωριστή θέση κατέχουν οι αρχιμανδρίται π. Πλακίδας Deseille (+2018) και π. Ήλιος Ragot, μαζί με τις συνοδείες τους. Από αυτές, κατά τό διάστημα 1979 έως 1984 και με την διαρκή καθοδήγηση και συμπαραράσταση του Γέροντος, γεννήθηκαν, όπως αναφέραμε, τά τρία Μετόχια της Σιμωνόπετρας στην Γαλλία: ένα άνδρωο, του Αγίου Αντωνίου, και δυό γυναικεία, της Αγίας Σκέπης και της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, τά όποία αποτελούν φυτώρια του Όρθοδόξου μοναχισμού στην Δύση.

Από τό 1980 μετέβη μερικές φορές στά Μετόχια της Γαλλίας, για να κατευθύνει και να ενισχύσει τις νέες αδελφότητες. Έπισκέφθηκε τότε και τον μακαριστό Γέροντα Σωφρόνιο στην Ίερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Essex Αγγλίας, με τον όποιον συνδέθηκε με άμοιβαία αγάπη και βαθειά πνευματική σχέση. Τό 1988 μάλιστα παρέστη στίς εκεί τελετές άγιοκατατάξεως του Γέροντος Σιλουανού και των εγκαινίων του όμωνύμου ναού του, ενώ τό 1993, λίγο πρό της κοιμήσεως του Γέροντος Σωφρόνιου, ανταποκρίθηκε στην πρόσκλησή του να εύλογήσει

τήν τελευταία κατοικία του στην νεόκτιστη κρύπτη. Ο Γέροντας συμμετείχε ως Καθηγούμενος στά κοινά του Αγίου Όρους στίς συνάξεις των άνωτάτων θεσμικών όργάνων του, της Δισενιαυσίου Ίεράς Συνάξεως και της Έκτάκτου Διπλής Ίεράς Συνάξεως, με την πείρα δέ και διάκρισή του συνέβαλε προθύμως στην διευθέτηση πολλών άγιορειτικών υποθέσεων. Έκπροσώπησε επίσης πολλές φορές τό Άγιον Όρος στό Οικουμενικό Πατριαρχείο, στην Έλληνική Πολιτεία και άλλου, ως μέλος Ίεροκοινοτικών Έπιτροπών και έξαρχικών άποστολών.

Έργαζόμενος κυρίως ως πνευματικός πατήρ της Μονής του και της αδελφότητος του εν Όρμυλία Ίερού Μετοχίου, τον περισσότερο χρόνο του διέθετε τόσο στην πληροφορία της διακονίας αυτής, όσο και στην έντρύφηση της μοναχικής ζωής στην φιλότατη του μόνωση και ήσυχία. Η αγάπη του όμως για τον λαό του Θεού και την Έκκλησία τον έκανε να ανταποκρίνεται ένίστε και στίς προσκλήσεις των κατά τόπους Αρχιερέων ή και άλλων φορέων, για όμιλίες ή συμμετοχή του σε θεολογικά-μοναχικά συνέδρια στην Ελλάδα, στην Κύπρο ή άλλου, προς καταρτισμόν του χριστεπωνύμου πληρώματος.

Προορώμενος τον Κύριον ενώπιόν του διαπαντός, αντιπαρήρχετο με πολλήν φυσικότητα και άπόλυτον ήρεμία και χαρά κάθε δυσκολία, δεχόμενος τά πάντα ως θεία εύλογία. Με την αυτή διάθεση δέχθηκε και την μεγάλη πυρκαϊά του Αυγούστου του 1990, ή όποία κατέκαυσε τό Άγιον Όρος και άπέιλησε σοβαρά την Μονή μας.

Στίς αρχές του 1995 ένας μόνιμος κλονισμός της υγείας του υποχρέωσε τον σεβαστό Γέροντα να άποσυρθεί σταδιακώς από τά ήγουμενικά καθήκοντά του και να έγκαταλείψη τό περιπόθητο μοναστήρι του και τό πεφλημένο του Άγιον Όρος. Τό έτος 2000 ό σεπτός Πατήρ παρέδωσε την σκυτάλη της ήγουμενίας στον νυν Καθηγούμενον της Ίεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας πανοσιολογιώτατον αρχιμανδρίτην Έλισσαίον, ό όποιος με ύϊκόν σεβασμό συνεχίζει τό έργο

του. Από τόν πλούσιον πνευματικόν ἀμητόν τοῦ Γέροντος ἐλάχιστα κείμενα εἶδαν τό φῶς τῆς δημοσιότητος κατά τίς ἡμέρες τῆς δράσεώς του, διότι ὁ ἴδιος, ἔχοντας ὡς μόνον σκοπό τόν καταρτισμό καί τήν οἰκοδομή τῶν πνευματικῶν του τέκνων ἢ τοῦ ποιμνίου τῆς Ἐκκλησίας, ἀπέφευγε ταπεινοφρόνως τήν ἐκδοσή τους.

Ὁ λόγος τοῦ Γέροντος Αἰμιλιανοῦ χαρακτηρίζεται ἀπό τήν βιωματική προσέγγιση τῶν θεμάτων, τήν βαθειά ἀνάλυση τῶν νοημάτων καί τό πηγαῖον τῆς ἐκφράσεως. Οἱ κατηχήσεις του ἀποτελοῦν πολύτιμη κληρονομιά καί παρακαταθήκη γιά τούς μοναχούς του.

Τήν καταγραφή τῶν πολυπληθῶν κατηχήσεων καί ὁμιλιῶν του ἀνέλαβε ἡ γυναίκα ἀδελφότης τοῦ Μετοχίου Ὁρμύλιας, ἡ ὁποία καί προέβη στήν ἐκδοσή τους τό ἔτος 1995, ἐγκαινιάζοντας τήν σειρά «Κατηχήσεις καί Λόγοι».

Ἡ δημοσίευση συνόλου τοῦ πνευματικοῦ ἔργου τοῦ πολυφθόγγου Πατρός ἀποτελεῖ φροντίδα ὑϊκῆς ἀγάπης καί αἰωνίου εὐγνωμοσύνης τῶν τέκνων του, καί ἀναμένεται νά καλύψῃ σέ πολλούς τόμους ποικιλία θεμάτων: ὁμιλίες καί κηρύγματα, ἐρμηνεῖα ἀσκη-

τικῶν Πατέρων, ἐρμηνεῖα μοναστικῶν κανόνων, μοναχικοί θεσμοί καί πρακτική ζωή, ἐρμηνεῖα βίων ἀγίων, ἐρμηνεῖες Βιβλικῶν, ὑμνολογικῶν καί θεολογικῶν κειμένων, κ.ἄ.).

Ἡ ἡγουμενία τοῦ Γέροντος στήν Ἱερά Μονή Σίμωνος Πέτρας ἀξιολογεῖται ἤδη ὡς μία ἀπό τίς εὐλογημένες περιόδους τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Μονῆς, γιά τήν ὁποία ἡ ἰδία σεμνύνεται, συμπίπτει δέ, θεομητορική προστασία, μέ τήν εὐρύτερη ἀθρόα ἐπέκταση καί ἀκτινοβολία συνόλου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ὅπως τό διατύπωσε ὁ ἴδιος, «ἡ μοναστική ἀδελφότης τοῦ Κοινοβίου, ζῶσα μέ τόν ἴδιον αὐτῆς ρυθμόν, ζῆ οὐσιαστικῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διά τήν Ἐκκλησίαν, ὡς ἡ καρδιά ἢ μέλος τί σώματος, καί δέν ἐκτιμάται ἀπό τήν ἀνάπτυξιν δραστηριότητος ἀλλά, κυρίως, ἀπό τήν ἐραστικήν ἀναζητήσιν τοῦ Θεοῦ. Οὕτως οἱ μοναχοί ἀποβαίνουν θεοειδεῖς, ἐλκύνοντες καί τούς ἄλλους πρός τήν θείαν ζωήν» (Τυπικόν Ἱεροῦ Κοινοβίου Ὁρμυλίας).

Εἰς τὴν Ἁγίαν Πεντηκοστήν

+ Ἀρχιμ. Γεωργίου

Καθηγ. Ἱ.Μ. ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὁρους

Λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος στὴν ὁμλία του «εἰς τὴν Πεντηκοστήν», ἡ ὁποία ἔχει γίνει καὶ στιχηρόν τοῦ Ἑσπερινοῦ: «Πεντηκοστήν ἐορτάζομεν, καὶ Πνεύματος ἐπιδημίαν, καὶ προθεσμίαν ἐπαγγελίας, καὶ ἐλπίδος συμπλήρωσιν. Καὶ τό μυστήριον ὅσον! ὡς μέγα τε καὶ σεβάσμιον!».

Πράγματι λοιπόν σήμερα, πού ἐορτάζομε τὴν Ἁγία Πεντηκοστή, ἐκπληρώνεται ἡ ἐπαγγελία, ἡ υπόσχεσις, τὴν ὁποία ἔδωσε ὁ Κύριος, ὅτι «συμφέρει νά ἀπέλθω, γιὰ νά σὰς στείλω τὸν Παράκλητο», ὁ ὁποῖος θά μένη μαζί σας εἰς τοὺς αἰῶνας, μέχρι συντελείας τῶν αἰῶνων. Καὶ ἡ υπόσχεσις τοῦ Κυρίου ἐκπληρώνεται σήμερα. Στέλνει τό Πανάγιό Του Πνεῦμα. Καὶ ἐπιδημεῖ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς ὅλους ἡμᾶς. Διότι γι' αὐτό ἐδόθη ἡ χάρις καὶ ἡ δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, ὥστε νά ὑπάρχη στὴν Ἐκκλησία καὶ σέ ὅλους τοὺς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι θά συμμετέχουν εἰς τὸν χορόν τῶν Ἀποστόλων, εἰς τὸν ὄμιλον τῶν Ἀποστόλων, εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν Ἀποστόλων, εἰς τὴν πίστιν τῶν Ἀποστόλων, εἰς τὴν σύναξιν τῶν Ἀποστόλων.

Ἐπειδὴ λοιπόν καὶ ἐμεῖς μέ τὴν Χάρι τοῦ Θεοῦ εἴμεθα εἰς τὴν σύναξιν τῶν Ἀποστόλων, πού εἶναι ἡ Θεία Εὐχαριστία, εἴμεθα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀποστόλων, πού εἶναι τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἴμεθα εἰς τὴν πίστιν τῶν Ἀποστόλων, πού εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος πίστις μας, γι' αὐτό καὶ ἐμεῖς ἔχουμε τὴν Χάρι καὶ τὴν δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Αὐτό τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐλάβαμε κατὰ τὴν Βάπτισί μας, καὶ ἰδίως με τό ἅγιο Χρίσμα, καὶ αὐτό τό Πνεῦμα τό Ἅγιο λαμβάνομε ὡσάκις κοινωνοῦμε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

Διότι τό Σῶμα τοῦ Κυρίου εἶναι πνευματικό καὶ μᾶς μεταδίδει τὴν δωρεά καὶ τὴν Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὅτι «τό ὕδωρ τό ζῶν», τό ὁποῖο ὑπεσχέθη ὁ Κύριος ὅτι θά δώσῃ στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νά ξεδιψᾶσουν καὶ νά μὴ διψοῦν, εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀλλά καὶ «τό Φῶς πού φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον», πάλι εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Γι' αὐτό καὶ σήμερα ἀναγνώσαμε τὴν περικοπή ἀπό τό κατὰ Ἰωάννην ἱερό Εὐαγγέλιο, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ὁ Κύριος τὴν ἡμέρα τῆς ἰουδαϊκῆς ἐορτῆς τῆς Σκηνοπηγίας πρὸ τοῦ σωτηρίου Του Πάθους ἔστη ἐν τῷ Ναῶ καὶ ἐβόησε «ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω», διότι ἐγώ εἶμαι τό ὕδωρ τό ζῶν, καὶ: «ἐγώ εἶμι τό φῶς τοῦ κόσμου». Μέ αὐτόν τὸν τρόπο προεφήτευσε τὴν Ἁγία Πεντηκοστή τὴν ἰδική Του, ἡ ὁποία θά ἦταν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἰουδαϊκῆς Πεντηκοστῆς.

Ὅπως ὅλες οἱ ἐορτές τῶν Ἰουδαίων ἦσαν τύποι καὶ σκιές τῶν ἀληθινῶν ἐορτῶν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ εὐρέθηκαν τὴν ἐκπλήρωσί τους στίς ἐορτές τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καὶ ἡ ἰουδαϊκή Πεντηκοστή εὐρέθηκε τὴν ἐκπλήρωσί της στὴν Πεντηκοστή τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐκεῖνο τό ὁποῖο ζητοῦσαν οἱ Ἑβραῖοι στὴν δική τους Πεντηκοστή, τό ἔδωσε ὁ Κύριος στὴν δική Του Πεντηκοστή, καὶ αὐτό εἶναι τό «Ὑδωρ τό ζῶν», τό «Φῶς τοῦ κόσμου», δηλαδή ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἐρχεται τό Ἅγιο Πνεῦμα, ὅπως ἦλθε ἡ «αὔρα ἡ λεπτή» καὶ εὐχάριστη στὸν Προφήτη Ἡλία, πού ἐκαίετο ἀπό τό καῦμα τῆς ἐρήμου. Καὶ ἦλθε ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σάν δροσερή αὔρα καὶ τὸν ἐχάιδευσε καὶ τὸν παρηγόρησε καὶ τὸν ἐδρόσισε. Ἐτσι ἔρχεται ἀπλᾶ, ταπεινά, ἀθόρυβα ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στίς πιστές καὶ

εὐλαβεῖς ψυχές καί τίς δροσίζει, τίς παρηγορεῖ καί τίς χαροποιεῖ.

Λέγουν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ὅταν ἔλθῃ ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σέ μία πιστή ψυχή, τότε ἡ ἔνωσις πού γίνεται τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ με τήν πιστή ψυχή ὁμοιάζει μέ τήν πυράκτωσι τοῦ σιδήρου ἀπό τήν φωτιά, ὅπου τό σίδηρο πυρακτώνεται καί εἶναι ὅλο φωτιά, ἐνῶ δέν παύει νά εἶναι σίδηρο· εἶναι σίδηρο πού ὅλο μέσα του ἔχει ἀνακραθῆ μέ τήν φωτιά. Ἔτσι εἶναι καί ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ὅταν ἔλθῃ στόν ἄνθρωπο, ὁ ἄνθρωπος γίνεται ὅλος φῶς καί συγχρόνως εἶναι ἄνθρωπος.

Ἀλλά αὐτή ἡ φωτιά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι καί δρόσος μαζί. Δέν εἶναι φωτιά πού καίει, ἀλλά εἶναι φωτιά πού δροσίζει, ὅπως λέμε καί στίς εὐχές τῆς θείας Μεταλήψεως. Γι' αὐτό καί ὅταν ἦλθε αὐτό τό πῦρ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στούς ἁγίους Ἀποστόλους τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστής, δέν τούς ἔκαψε, ἀλλά τούς ἐδρόσισε.

Καί σήμερα, ὅταν ἔλθῃ τό πῦρ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στίς πιστές καί εὐλαβεῖς ψυχές, δέν τίς κατακαίει -κατακαίει τήν ἁμαρτία- ἀλλά τίς δροσίζει καί τίς ἀναπαύει, καί δίνει ἀνεκλάλητη χαρά στόν ἄνθρωπο. Καί ὄχι μόνο δροσίζει καί ἀναπαύει τίς ψυχές, ἀλλά κάνει καί τόν ἴδιο τόν ἄνθρωπο νά γίνῃ καί αὐτός πηγὴ ὕδατος ζῶντος, πηγὴ νεροῦ δροσεροῦ καί τρέχοντος, ὅπως πάλι εἶπε ὁ Κύριος καί ἔδωσε ὑπόσχεσι, ὅτι «ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ποταμοί ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεῦσουσιν ὕδατος ζῶντος». Λέγοντας «κοιλίαν» ἐννοεῖ τήν «καρδίαν». Ἡ κοιλία ἐθεωρεῖτο ἀπό τούς Ἰουδαίους ὡς ἔδρα τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως καί τά σπλάγχνα καί οἱ νεφροί, ἀλλά σήμερα μπορούμε νά πούμε ὅτι ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τό κέντρο τοῦ ἀνθρώπου.

Ὅταν ἔλθῃ λοιπόν ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, τότε αὐτή ἀναβλύζει ἀπό τόν ἄνθρωπο. Ἐκεῖνος πού ἔχει τήν Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δέν μπορεῖ νά τήν κρύψῃ. Σάν τό ρυάκι πού δέν μπορεῖς νά τό σταματήσῃς. Ἄν τοῦ κλείσῃς τήν κανονική του πορεία, αὐτό θά γυρίσῃ

νά πάῃ ἀπό ἄλλου, καί θά πλημμυρίσῃ τό νερό. Ἔτσι γίνεται καί μέ τόν ἄνθρωπο τόν Πνευματοφόρο. Ἀναβλύζει ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καί τόν ἴδιο τόν περιλούει, ἀλλά καί στόν κόσμο περιχέεται καί δροσίζει τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων. Γι' αὐτό ὅπου ὑπάρχει ἄνθρωπος Πνευματοφόρος, ἄνθρωπος χαριτωμένος ἀπό τήν Χάρι τοῦ Θεοῦ, ἄνθρωπος πού ἡ καρδιά του εἶναι «πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον», πηγαίνουν κοντά του πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι γιὰ νά πούν, νά ξεδιψάσουν, νά ἀναπαυθοῦν καί νά δροσισθοῦν ἀπό τό καῦμα τῆς ζωῆς.

Ἄς παρακαλέσουμε τόν Κύριο, κατὰ τήν σημερινὴ μεγάλη ἡμέρα τῆς πίστεώς μας, νά βοηθήσῃ καί ἐμᾶς νά μὴ λυπούμε τό Πνεῦμα τό Ἅγιο μέ τόν χαμερπῆ καί χαμαίζηλο βίο μας, ἀλλά νά ὑψώνουμε τό φρόνημά μας πρὸς τόν Θεό, νά ἀποκολλοῦμε τὰ φρονήματά μας ἀπό τὰ γῆινα, τὰ μάταια καί παροδικά, καί συνεχῶς νά ἐπεκτεινώμεθα πρὸς τόν Θεό, πρὸς τόν Οὐρανό. Καί ἔτσι ἐπεκτεινόμενοι πρὸς τόν Θεό νά λαμβάνουμε τήν Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καί νά ζοῦμε καί ἐμεῖς ὄχι μέ φρόνημα σαρκικό, ὅπως ἔλεγε ὁ Θεός γιὰ τούς πρό τοῦ Κατακλυσμοῦ ἀνθρώπους· «οὐ μὴ καταμείνῃ τό πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τόν αἰῶνα διὰ τό εἶναι αὐτούς σάρκας», «δέν θά παραμείνῃ τό πνεῦμα μου σ' αὐτούς, διότι εἶναι σαρκικοὶ ἄνθρωποι», ἀλλά νά εἴμαστε ὑγιεῖς καί δεκτικοὶ τῆς Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὥστε καί ἡ σαρκική μας ὑπαρξις, τό σῶμα μας, νά γίνῃ πνευματικό σῶμα, καί ἡ ψυχὴ καί τό σῶμα νά φωτισθοῦν ἀπό τήν Χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Νά γίνουμε πνευματικοὶ ἄνθρωποι. Νά ἀποκτήσουμε πνευματικά σώματα, πνευματικά φρονήματα, πνευματικούς σκοπούς, καί ὅλοι νά ζοῦμε μέσα στήν Χάρι καί τήν δωρεά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

(ἀπὸ τό βιβλίον «Ὁμιλίαι σέ ἑορτές τοῦ Πεντηκοσταρίου καί σέ Κυριακές», ἐκδ. Ἰ.Μ. ὁσίου Γρηγορίου, Ἅγιον Ὄρος)

Ίεραποστολή στό Κογκό τῆς Ἀφρικῆς

τοῦ κ. Πέτρου Μαντράλη, Φιλολόγου

Εἶναι κάποια ταξίδια στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου πού χαράσσονται βαθιά στήν καρδιά του καί τοῦ ἀφήνουν ἀνεξίτηλα σημάδια. Οἱ ἐμπειρίες πού ἀποκομίζεαι ἀπό αὐτά κάποιες φορές ἀλλάζουν τήν κοσμοθεωρία του καί τόν ώριμάζουν πνευματικά. Ἴσως κάποτε οἱ εἰκόνες ἀρχικά νά τόν κλονίζουν, ἀλλά στό τέλος, συνειδητοποιεῖ ἀκόμη περισσότερο ὅτι ὁ Θεός «πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησε» καί ἀκούει νά ἀντηχοῦν βαθιά μέσα του ξανά τά λόγια τοῦ ἱερομονάχου Κοσμᾶ Γρηγοριάτου: «στήν Ἀφρική εἶδα πόσο ἀληθινό εἶναι τό εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ».

Σέ ἕνα τέτοιο εὐλογημένο ταξίδι κινήσαμε νά πάμε στίς 19 Φεβρουαρίου 2019 ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος, ὁ ἀρχι-

μανδρίτης Χρυσόστομος Κωνσταντίνου καί ὁ γράφων, πού ταξιδέψαμε στήν καρδιά τῆς Ἀφρικῆς, στήν ἑλληνορθόδοξη ἱεραποστολή τῆς πανέμορφης καί ταλαιπωρημένης χώρας τοῦ Κογκό. Αἰτία τοῦ μακρινοῦ ταξιδιοῦ ἦταν ἡ ἐνθρόνιση τοῦ πρώτου Μητροπολίτου Κανάγκας κ. Θεοδοσίου ἀπό τόν Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρο Β΄. Μέ τήν εὐκαιρία βέβαια τῆς ἐν λόγω ἐνθρόνισης, θά γινόταν καί μία περιήγηση στούς χώρους τῆς ὀρθόδοξης ἱεραποστολῆς τῆς μαρτυρικής αὐτῆς χώρας.

Στό ἀεροδρόμιο μᾶς ὑποδέχθηκε ὁ ἴδιος ὁ νῦν Μητροπολίτης Κανάγκας, πού παρά τίς πολλές του προετοιμασίες, κατέφθασε μέ ἀγάπη γιά νά μᾶς ὑποδεχθῆ ἀργά τό βρά-

δυ τῆς 19ης Φεβρουαρίου. Ἡ εἰκόνα στούς δρόμους τῆς πρωτεύουσας Κινσάσας μέχρι νά φτάσουμε στόν Μητροπολιτικό Οἶκο μᾶς συγκλόνισε ἀπό τήν πρώτη κιόλας στιγμή. Ὁ πόνος στά πρόσωπα τῶν ταλαιπωρημένων ἀνθρώπων ἦταν περισσότερο ἀπό ἐμφανῆ. Αὐτή ἦταν ἡ πρώτη ἐντύπωση πού σχηματίσαμε γιά τούς Κογκολέζους ἀδελφούς μας, καί ἐπιτρέψατέ μου νά πῶ ἐπιφανειακή, ἀναλογιζόμενος τίς ἐμπειρίες πού θά ἀκολουθοῦσαν.

Συγκλονισμένοι, ὥστόσο, μείναμε καί ἀπό τή φιλοξενία καί τήν ἀπλότητα τοῦ Μητροπολίτου Κινσάσας κ. Νικηφόρου, πού μᾶς ἐτοίμασε ἕνα λιτό, μά γεμάτο ἀγάπη δειπνο, γιά νά μᾶς ὑποδεχθῆ. Ἐντύπωση μᾶς ἔκαναν τά λόγια του πού ξεχείλιζαν ἀπό ἀγάπη γιά τό πο-

νεμένο του ποίμνιο.

Ἡ ἐπόμενη μέρα μᾶς βρῆκε στούς δρόμους τῆς πρωτεύουσας, γιά νά προσκυνήσουμε στούς σημαντικότερους ἱερούς ναούς, στόν ἱερό ναό τοῦ ἀγίου Νικολάου τῆς Ἑλληνικής Κοινότητας Κινσάσας, τοῦ Ἁγίου Μάρκου καί τῶν Ἁγίων Ἀρχαγγέλων, οἱ ὁποῖοι χτίστηκαν μέ πολύ κόπο καί τό θυσιαστικό πνεῦμα τῶν Μητροπολιτῶν ἱεραποστόλων καί τῶν ἀνθρώπων πού στηρίζουν τήν ἱεραποστολή. Λιτοί ναοί, ἀπλῆς τεχντροπίας μέ ἀντίγραφα εἰκόνων καί τοιχογραφιῶν ἑλληνικῶν ναῶν νά διακοσμοῦν τό ἐσωτερικό τους, προκαλοῦν στόν ξένο ὀρθόδοξο προσκυνητή συναισθήματα θαυμασμοῦ γιά τόν ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων ἱεραποστόλων τῆς Ἀφρικῆς καί γιά τό ἔντονο αἶσθημα τῆς

πίστης στον Θεό των αφρικανών αδελφών μας. Οι πατέρες της Ίεράς Μητρόπολης Κινσάσας μās ξενάγησαν επίσης στο άμιγές ελληνικό σχολείο της Κινσάσας και σε δύο εκπαιδευτήρια της ελληνικής ιεραποστολής. Η εικόνα των μαθητών και των εκπαιδευτικών καθώς και η έντονη φιλομάθειά τους μās συγκίνησαν ιδιαίτερωσ. Στους μαθητές των τάξεων δόθηκαν μικρές εύλογίες, ενώ ο επίσκοπος Αμαθούντος κ. Νικόλαος απήθυνε λόγο οικοδομής στους μαθητές όλων των τάξεων.

Τήν Πέμπτη 21 Φεβρουαρίου 2019 επισκεφθήκαμε τή Θεολογική Σχολή του Όρθοδόξου Πανεπιστημίου του Κογκό στά προάστια της Κινσάσας, της οποίας η αξία και προσφορά είναι αξιοσημείωτη. Μαζί μας ήταν και ο Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος ο Β', πού βρισκόταν στο Κογκό στο πλαίσιο της ιεραποστολικής περιοδείας του στις αφρικανικές χώρες. Στήν είσοδο του συγκροτήματος της Σχολής τον Μακαριώτατο και τούς λοιπούς

ιεράρχες υποδέχθηκαν τό διδακτικό προσωπικό, οι φοιτητές και πλήθος λαού, ιδιαίτερα από τήν ένορία της Αγίας Βαρβάρας.

Μετά τήν υποδοχή, ακολούθησε Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία στο Καθολικό της Σχολής, τόν περικαλλή ιερό ναό του Αγίου Αθανασίου του Αθωνίτου. Στή Θεία Λειτουργία προεξήρχε ο Μακαριώτατος και συλλειτουργήσαν ο Έπίσκοπος Αμαθούντος κ. Νικόλαος, ο Μητροπολίτης Κατάγκας κ. Μελέτιος, ο οικείος Μητροπολίτης κ. Νικηφόρος, ο Έπίσκοπος Βαβυλώνος κ. Θεόδωρος και ο νέος Μητροπολίτης Κανάγκας κ. Θεοδόσιος μαζί με πλήθος ιερέων. Τήν Παρασκευή 22 Φεβρουαρίου συνοδεύοντας τόν Πατριάρχη Αλεξανδρείας κατα-

φθάσαμε αεροπορικώς στήν πόλη Κανάγκα του Κογκό. Οι Αρχές και ο λαός της πόλης επεφύλαξαν θερμή υποδοχή στον Πατριάρχη και τούς λοιπούς Αρχιερείς. Τίς πρόπουσες τιμές απέδωσε τιμητικό άγημα του στρατού καθώς και μπάντα πού παιάνιζε έμβατήρια. Μέ αυτοκινητική πομπή, σε μία πολύ φτωχή πόλη πού ελάχιστα όχηματα κυκλοφορούν, πορευτήκαμε προς τόν Καθεδρικό ναό του Αγίου Ανδρέου. Η υποδοχή του Πατριάρχη στον έν λόγω ιερό ναό ήταν συγκινητική. Πλήθη λαού τόν καλωσόρισαν ραίνοντάς τον με άνθη και ψάλλοντας τραγούδια. Οι Αρχιερείς εισήλθαν στον ναό δεχόμενοι τά χειροκροτήματα και τίς ένθουσιώδεις ζητωκραυγές του λαού του Θεού. Εικόνες συγκλονιστικές από ένα λαό πού

έμαθε νά αρκείται με τά λίγα και νά έλπίζει στον Θεό χωρίς γογγυσμούς.

Τό Σάββατο τό πρωί επισκεφθήκαμε τήν ένορία της Ζωοδόχου Πηγής Tshilumba, έναν οικισμό χτισμένο μέσα στο δάσος με κύριο χαρακτηριστικό τίς παραδοσιακές αφρικανικές καλύβες.

Ο ένθουσιασμός των κατοίκων απερίγραπτος. Η υποδοχή από τά παιδιά του σχολείου αξιοθαύμαστη. Η τάξη δέ και ο συντονισμός πραγματικά μās εξέπληξαν και αναπόφευκτα έγινε σύγκριση με τήν τάξη και τά σχολεία της πολιτισμένης Κύπρου.

Μετά τήν υποδοχή, κατευθυνθήκαμε στον ιερό ναό της κοινότητας και αφού προσκυνήσαμε παρακολουθήσαμε στον πανέμορφο αίθριο χώρο του σχολείου μία άρτια και συγκινητική εκδήλωση από τούς μαθητές. Τίς καλύτερες έντυπώσεις μās άφησε η άπόδοση θεατρικού μονόπρακτου με ιστορία από τό Γεροντικό. Η επίσκεψη ολοκληρώθηκε με τήν προσφορά τοπικών καρπών και δώρων. Τήν ίδια μέρα τελέστηκε τρισάγιο

στους τάφους των αιδίμων ιεραποστόλων Αρχιμ. Χρυσοστόμου Παπασαραντοπούλου, Αρχιμ. Χαρίτωνος Πνευματικάκη και της αδελφής Όλγας Παπασαράντου, οι οποίοι εύρισκονται δίπλα στον περικαλλή ναό του Αγίου Ανδρέου Κανάγκας, ενώ αργότερα ξεναγηθήκαμε στις εγκαταστάσεις του ορθόδοξου ραδιοφωνικού σταθμού της Μητροπόλεως Κανάγκας.

Τήν επομένη, Κυριακή 24 Φεβρουαρίου, έγινε Θεία Λειτουργία στον καθεδρικό ναό του Αγίου Ανδρέου, στο τέλος της οποίας πραγματοποιήθηκε η ενθρόνιση του πρώτου Μητροπολίτου Κανάγκας κ. Θεοδοσίου κατά την τάξη του Δευτερόθρονου Πατριαρχείου. Ο Μακαριώτατος μίλησε με θερμά λόγια για τον ενθρονιζόμενο Μητροπολίτη Κανάγκας και του εύχθηκε για τη νέα του αποστολή και διακονία. Μετά το πέρας της τελετής ενθρονίσεως, ο Πατριάρχης διόρισε τον Αρχιμανδρίτη Χαρίτωνα Musungayi Πατριαρχικό Έπίτροπο της νέας Έπισκοπής Γκόμας και στή συνέχεια προχείρισε Μέγα Πρωτοπρεσβύτερο

τόν π. Ανδρέα Kayaya. Η μέρα αυτή ήταν πολύ εύλογη για τό νοτιοανατολικό Κογκό και έμεις ιδιαίτερος χαρούμενοι πού ζούσαμε από κοντά τή χαρά των αφρικανών αδελφών μας.

Τό απόγευμα της ίδιας ήμέρας οι μαθητές των εκπαιδευτηρίων «ΦΩΣ ΕΘΝΩΝ» της ορθόδοξης ιεραποστολής στήν Κανάγκα σέ έορταστική εκδήλωση αφιερωμένη στήν ειρήνη των λαών και στήν άξια της ιερατικής διακονίας παρουσίασαν ποιήματα και τραγούδια στά γαλλικά και στά έλληνικά. Περιττό και πάλι θά ήταν νά αναφερθούμε στήν άριότητα και τήν ποιότητα της εκδήλωσης. Τό έργο πού γίνεται στά εκπαιδευτήρια από όλους είναι πραγματικά σημαντικό

και άξιέπαινο.

Τήν έπόμενη μέρα, μέ τήν ευγενική βοήθεια του προέδρου της έλληνικής κοινότητας κ. Γεράσιμου Ντούνη, αναχωρήσαμε μέ τή συνοδεία του Πατριάρχη άεροπορικώς, έξαιτίας της άπουσίας δρόμων, για τό Κισαγκάνι στό ανατολικό Κογκό, τήν έδρα της νεοϊδρυθείσης Έπισκοπής Κισαγκάνι. Μετά τήν πανηγυρική ύποδοχή πορευθήκαμε στον ιερό ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου της έλληνικής κοινότητας, όπου μάζ ύποδέχθηκε ο έφημέριος του Κισαγκάνι π. Ίάκωβος Abanakyelo και ο Αρχιμ. Τιμόθεος Ntumba από τήν πόλη της Μπούνια. Ακολούθησε δοξολογία και παράθεση γεύματος από τήν έλληνική κοινότητα στό Πολιτιστικό της Κέντρο. Κατά τήν έξοδο από τον ιερό ναό ομάδα

ναεράων ιθαγενών χόρεψε αφρικανικούς χορούς ένθουσιάζοντας τό παρευρισκόμενο πλήθος. Άργά τό βράδυ έπιστρέψαμε στήν πρωτεύουσα Κισάσα.

Τήν Τρίτη 26 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε Πολυαρχιερατικό Συλλείτουργο, προεξάρχοντος του Πατριάρχη Αλεξανδρείας κ. Θεοδώρου του Β' στον ιερό ναό του Αγίου Νικολάου της έλληνικής κοινότητας Κισάσας. Στή Θεία Λειτουργία παρέστησαν ύπουργοί της κυβέρνησης, πρέσβεις και πλήθος πιστών. Μετά τό τέλος της Θείας Λειτουργίας τά μέλη της έλληνικής κοινότητας παρέθεσαν γεύμα προς τιμή του Πατριάρχη.

Τήν Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου έπισκεφθήκαμε και πάλι τήν ένορία του Αγίου Μάρκου, της οποίας ο προϊστάμενος Πρωτοπρεσβύτερος π. Ίάκωβος Baza έπεφύλασε τιμητική ύποδοχή προς τον Πατριάρχη και τους λοιπούς Αρχιερείς, κατά τήν οποία οι πιστοί πρόσφεραν παραδοσιακά δώρα. Ακολούθησε έπίσκεψη στό δημοτικό σχολείο και

τό γυμνάσιο της ένορίας, όπου οι μαθητές πραγματοποίησαν έορταστική εκδήλωση με ποιήματα, μονόπρακτα θεατρικά, τραγούδια και χορούς. Έπειτα, ο Μητροπολίτης Κισσάσας κ. Νικηφόρος, τά μέλη της έλληνικής κοινότητας και έθελοντές από την Έλλάδα μάς ξενάγησαν στους χώρους της Σχολής Ήραπτικής και Κοπτικής και στην Σχολή Πληροφορικής του Όρθοδόξου Πανεπιστημίου του Κογκό. Άργά τό βράδυ ο Πατριάρχης παρέθεσε τιμητικό γεύμα στους ιερείς της Μητροπόλεως Κισσάσας, στην όποια προσκληθήκαμε και έμεις.

Τήν Πέμπτη 28 Φεβρουαρίου, τελευταία ήμέρα της ιεραποστολικής μας περιοδείας, παρευρεθήκαμε στον άγιασμό πού τελέστηκε στο μικρό νοσοκομείο της Μητροπόλεως «Παναγία Σουμελά - Άγιος Παντελεήμων». Μετά τό τέλος του άγιασμού ο Διευθυντής ιατρός κ. Προκόπιος μάς ξενάγησε στους χώρους του νοσοκομείου και ανέφερε ότι θά λειτουργήσουν τά έξής τμήματα: Έπειγόντων περιστατικών, Μικροβιολογικό-Αιματολογικό, Παιδιατρικό, Όφθαλμολογικό, Όδοντιατρικό, Άκτινολογικό, Γυναικολογικό, Χειρουργείο, Μαιευτήριο και αίθουσα σεμιναρίων. Τόνισε δέ ότι στην αύλη θά άνοικοδομηθεί μικρός ναός. Η προσπάθεια αυτή όμολογουμένως μάς συγκίνησε, άφου άποδεικνύει έμπρακτα πώς ή όρθόδοξη ιεραποστολή ένδιαφέρεται πραγματικά για τους άφρικανούς άδελφούς μας, μακριά από σκοπιμότητες και όπαδισμούς. Η γνήσια άγάπη των ιεραποστόλων στον Θεό, μετουσιώνεται σε γνήσια άγάπη για τους άπα-

νταχού πονεμένους άδελφούς μας.

Στίς 28 Φεβρουαρίου τό ταξίδι μας στην ταλαιπωρημένη χώρα του Κογκό, στο κέντρο της πονεμένης άφρικανικής γής, έφτασε στο τέλος του. Χωρίς άμφιβολία ύπήρξε ένα ταξίδι γεμάτο συγκινήσεις. Οι έμπειρίες πού άποκομίσαμε από τή συναναστροφή μας με τους άφρικανούς άδελφούς μας μόνο διδακτικές μπορουν νά χαρακτηριστούν. Μαζί τους μάθαμε πώς είναι νά δοξολογή κανείς πραγματικά τον Θεό, άγνά και ταπεινά, χωρίς νά περιμένη ανταλλάγματα και θεϊκές ύποσχέσεις. Μαζί τους μάθαμε πώς «ό άνθρωπος είναι πιο τρανός άπ' τήν καθημερινή τήν έγνοια του». Οι άφρικανοί άδελφοί μας, παρά τίς δυσκολίες, τίς άρρώστιες και τή φτώχεια, ξέρουν νά διασκεδάσουν τον πόνο και τή δυστυχία τους μέσα από τό πλατύ χαμόγελο, τό τραγούδι, τον χορό και κυρίως μέσα από τήν άέναη δοξολογία και εύχαριστία στον Κύριό μας. Προπάντων, όμως, βαθιά στην καρδιά μας χαραχτηκε ο άγνός, άδολος και φιλόανθρωπος ιεραποστολικός ζήλος του Πατριάρχου Άλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου του Β', των Έλλήνων Άρχιερέων και ιεραποστόλων του Πατριαρχείου και όλων των έθελοντών, πού δίνουν καθημερινά τό είναι τους για τήν άγάπη του άδελφού. Έτσι άπλά και άθόρυβα, χωρίς τυμπανοκρουσίες και χειροκροτήματα. Για τήν άγάπη του Χριστού... Για νά άκουστούν οι καμπάνες της Όρθοδοξίας σε όλη τήν Άφρική, σε κάθε άφρικανικό καλύβι...

Ἡ Ἁγία Ὑπομονή

τῆς Πρεσβυτέρας κ. Κυριακῆς Μιχαηλίδου

«**Τ**ὴν κλεινὴν βασιλίδα ἐγκωμιάσωμεν, Ὑπομονὴν τὴν ὀσίαν.» Ἀργὰ τὴ φανέρωσε ὁ Θεὸς στὸν σύγχρονο κόσμο, τὴν ἁγία Ὑπομονή. Εἶναι ἡ αὐτοκρατόρισα τῶν τελευταίων χρόνων τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ εἶναι γιὰ τὸ ὀρθόδοξο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μία νεοφανὴς ἁγία. Ἔτσι εὐδόκησε ὁ Κύριος, μετὰ ἕξι αἰῶνες ἀπὸ τὴν ὀσιακὴ τῆς κοίμηση νά γίνει γνωστή.

Πρὶν γίνει μοναχή, εἶχε τὸ κοσμικὸ ὄνομα Ἑλένη. «Ἑλένη ἡ ἐν Χριστῷ Αὐγούστα καὶ Αὐτοκρατόρισα τῶν Ρωμαίων, ἡ Παλαιολογίνα.» Ἦταν κόρη τοῦ Κωνσταντίνου Δραγάση ἀπὸ τῆ Σερβία. Καταγόταν ἀπὸ βασιλικὴ καὶ εὐλογημένη γενιά. Στούς προγόνους τῆς συγκαταλέγονται ἄνθρωποι πού ἁγιάσαν. Ἐγινε σύζυγος τοῦ Αὐτοκράτορα Μανουήλ Β' τοῦ Παλαιολόγου. Στὸ εὐλογημένο ζευγάρι ὁ Θεὸς χάρισε ὀκτώ παιδιά. Ἐξι ἀγόρια καὶ δύο κορίτσια. Ἦταν ἡ μητέρα τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορα, τοῦ Κωνσταντίνου ΙΑ' τοῦ Παλαιολόγου.

Ἡ ἁγία Ὑπομονή ἔγινε Αὐτοκράτειρα σὲ μία πολὺ κρίσιμη ἐποχὴ. Οἱ Τούρκοι βρισκόνταν σχεδόν στὰ πρόθυρα τῆς Πόλεως. Ὅμως δὲν πποήθηκε, ἀλλὰ μέ τὸν πιστὸ σύζυγό τῆς «ἐγεωροῦσαν», ὅπως γράφει

ἓνας ἀνώνυμος χρονογράφος, «τίς ψυχῆς τῶν παιδιῶν τους καὶ τοῦ ὀρθόδοξου λαοῦ τους».

Ἡ Ἑλένη Παλαιολογίνα, ἁγία Ὑπομονή, δὲν παρασύρθηκε ἀπὸ τὴ μεγαλοπρέπεια καὶ τίς τιμές τοῦ παλατιοῦ. Ὡς συνετὴ γυναίκα καὶ ἀληθινὴ ὀρθόδοξη χριστιανὴ συναισθάνθηκε περισσότερο τὴν εὐθύνη τῆς, τόσο πρὸς τὸν σύζυγό τῆς καὶ τὰ παιδιά τῆς, ὅσο καὶ πρὸς τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ συναίσθησις αὐτῆς τῆς εὐθύνης τὴν ἔκανε νά ζητᾶ πάντοτε τὴ χάρη καὶ τὸν φωτισμὸ τοῦ Θεοῦ. Πολλές φορές γονάτιζε, ἔχοντας γύρω τὰ παιδιά τῆς, στὴν Παναγία τῶν Βλαχερνῶν. Μαζί τους πήγαινε στὸ μοναστήρι τοῦ Τιμίου Προδρόμου, γιὰ νά προσκυνήσουν τὸ χαριτόβρυτο λείψανο τοῦ ὀσίου Παταπίου, πού τιμοῦσε ιδιαίτερα. Ἀκόμα ἐπισκέπτονταν τὰ γηροκομεῖα, καὶ μάλιστα παρότρυνε νά πλησιάζουν τοὺς γέροντες καὶ νά τοὺς προσφέρουν τὴν ἀγάπη τους. Φύτευε ἀκόμη στίς ἀγνές παιδικές ψυχῆς τῶν παιδιῶν τῆς τὴν ἀγάπη πρὸς τὴν Ὁρθοδοξία.

Ἡ πολύτεκνη καὶ φιλότεκνη μητέρα γαλούχησε τὰ παιδιά τῆς μέ τὰ νάματα τῆς πίστεως. Τὰ ὀδηγοῦσε σὲ ἱερά προσκυνήματα καὶ μοναστήρια τῆς Βασιλεύουσας

καί ἐπιζητοῦσε γι' αὐτά τίς εὐχές τῶν ἁγίων ἀσκητῶν καί γερόντων. Τά ἀνέθρεψε «ἐν παιδείᾳ καί νοουθεσίᾳ Κυρίου». Μὲ ὑπομονή καί ἐπιμονή, μέ προσοχή καί προσευχή σμίλεψε τοὺς χαρακτήρες τους, τοὺς ἔδωσε μαζί μέ τό ζῆν καί τό εὐ ζῆν.

Ἰδιαίτερη ἦταν ἡ ἀγάπη της γιά τά μοναστήρια. Ἐκεῖ ξεκουραζόταν καί ἀνεπαύετο ἡ ψυχὴ της. Ἀντλοῦσε δύναμη καί θάρρος γιά νά συνεχίζει τήν ἀγία της ζωή. Καί αὐτό τό ἐνέπνευσε σ' ὅλη τήν οἰκογένειά της.

Ὁ σύγχρονός τους ἱστορικός Δημήτριος Χρυσολωρᾶς ἐξυμνεῖ τήν ὀσιότητα καί τή δικαιοσύνη τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ζεύγους, καί οἱ δύο τους τελείωσαν τή ζωή τους ὡς μοναχοί. Ὁ Μανουήλ ὡς μοναχός Ματθαῖος καί ἡ Ἐλένη ὡς μοναχή Ὑπομονή.

Στή μονή της «Κυρᾶς Μάρθας» ἀνεδείχθη «κλέος ἀρετῆς» ἀναλαμβάνοντας κάθε μοναχική διακονία καί ἄσκηση.

Ἡ ἀγία Ὑπομονή, ἄνθρωπος πλήρης χάριτος, προικισμένη μέ πολλά τάλαντα, τά χρησιμοποίησε μέ πολλή σύνεση καί σωφροσύνη καί τά πολλαπλασίασε. Κατάφερε μ' αὐτές τίς ἀρετές της, τήν ἄσκηση καί τήν καρτερία της νά φτάσει σέ δυσανάβατα μέτρα ἀρετῆς καί καθένας πού βρισκόταν κοντά της ἀπεκόμιζε καρπούς πνευματικούς.

Εἶναι χαρακτηριστικά ὅσα ἀναφέρει ὁ Γεννάδιος Σχολάριος, ὁ πρῶτος Οἰκουμενικός Πατριάρχης μετά τήν ἄλωση, στόν παραμυθητικό του λόγο πρὸς τόν Βασιλέα Κωνσταντῖνο ΙΑ', ὅταν ἀπέθανε ἡ μητέρα του.

«Τήν μακαρίαν ἐκείνην Βασίλισσαν, ὅταν τήν ἐπεσκέπτετο κάποιος σοφός, ἔφευγεν κατάπληκτος ἀπό τήν ἰδικήν της σοφίαν. Ὅταν τή συναντοῦσε κάποιος ἀσκητής, ἀποχωροῦσε μετά τή συνάντηση, ντροπιασμένος διά τήν πτωχείαν τῆς ἰδικῆς του ἀρετῆς, συγκρινόμενης πρὸς τήν ἀρετήν ἐκείνης. Ὅταν τή συναντοῦσε κάποιος συνετός, προσέθετεν εἰς τήν ἰδικήν του περισσοτέραν σύνεσιν. Ὅταν τή συναντοῦσε κάποιος νομοθέτης, ἐγινόταν προσεκτικώτερος. Ὅταν συνομιλοῦσε μαζί της κάποιος δικαστής,

διεπίστωνε ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του ἔμπρακτον Κανόνα Δικαίου. Ὅταν κάποιος θαρραλέος τή συναντοῦσε, ἐνιωθε νικημένος, αἰσθανόμενος ἔκπληξιν ἀπό τήν ὑπομονήν, τή σύνεσιν καί τήν ἰσχυρότητα τοῦ χαρακτήρος της. Ὅταν τήν ἐπλησίαζε κάποιος φιλόθεωπος, ἀποκτοῦσε ἐντονότερο τό αἶσθημα τῆς φιλανθρωπίας. Κάθε πονεμένος μέ τή συνάντησιν μαζί της, καταλάγιαζε τόν πόνο του. Καί γενικά κανένας δέν ὑπῆρξε, πού νά ἦλθεν εἰς ἐπικοινωνία μαζί της καί νά μήν ἔγινε καλύτερος».

Συνέδεσε ἡ ἀγία Ὑπομονή τήν ἐννοια τοῦ μοναχικοῦ της ὀνόματος μέ τόν τρόπο πού ἀντιμετώπιζε τόσο τίς εὐτυχισμένες στιγμές, ὅσο καί τίς δυσκολίες τῆς ὅλης ζωῆς της. «Τῇ ὑπομονῇ αὐτῆς ἐκτήσατο τήν ψυχὴν αὐτῆς».

Ὁ Θεός εὐδόκησε νά μήν ζήσει ἡ ἀγία Ὑπομονή τίς τελευταῖες τραγικές στιγμές τῆς Αὐτοκρατορίας. Τήν κάλεσε κοντά του στίς 13 Μαρτίου 1450, ἔχοντας ζήσει 35 χρόνια ὡς Αὐτοκράτειρα καί 25 χρόνια ὡς ταπεινή μοναχή. Σφράγισε μέ τήν παρουσία καί τή βιοτή της τά τελευταῖα δραματικά χρόνια πρὸ τῆς Ἀλώσεως, τῆς χιλιόχρονης Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας.

Ἡ τιμία κάρα της καί ἡ βυζαντινὴ ἀγιογραφία της ὡς Ὑπομονή ἀγία, βρῖσκονται στήν ἱερά μονή ὀσίου Παταπίου στό Λουτράκι.

Ἡ μνήμη της τελεῖται τήν 13ῃ Μαρτίου καί τήν 29ῃ Μαΐου.

Πόσοι ταλαιπωρημένοι ἄνθρωποι δέν θά ἠθελαν νά αἰσθάνονται δική τους τήν ἀγία Ὑπομονή κατά τίς σκληρές δοκιμασίες, πού ἀντιμετωπίζουν. Καί μάλιστα βλέποντας τοὺς δικούς της ἀγῶνες καί τήν ὑπομονή μέ τήν ὁποία τοὺς ἀντιμετώπιζε. Διότι τίποτε μεγάλο στήν ἱστορία δέν πραγματοποιήθηκε χωρὶς τήν ὑπομονή. Κι ὅπως λέει κι ὁ ἱερός Χρυσόστομος «οὐδέν γάρ ὑπομονῆς ἴσον καί καρτερίας». Θεωρεῖ μάλιστα τή γενναίότητα καί τήν ὑπομονή κατά τόν καιρό τῶν θλίψεων, ὡς κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα τῶν πιστῶν, πού τοὺς κάνει νά ξεχωρίζουν ἀπό τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Σαηντολογία

του κ. Γεωργίου Κουλλαπή, Θεολόγου

Ιδρυτής της Σαηντολογίας υπήρξε ο Λαφαγιέτ Ρόν Χάμπαρτ (1911-1986), συγγραφέας βιβλίων επιστημονικής φαντασίας. Τό 1950 γνώρισε την επιτυχία, όταν τό βιβλίο του «Διανοητική», ένα έγγχειρίδιο αυτοβελτίωσης 700 σελίδων, έγινε best seller. Δυό χρόνια αργότερα, ο Χάμπαρτ ξανάγραψε τή Διανοητική εισάγοντας τήν ιδέα της Σαηντολογίας, πού υποσχόταν όχι απλά τή λύση των προβλημάτων του άτομου αλλά τή ουσιαστική βελτίωση των χαρακτηριστικών του.

Στόν Ρόν Χάμπαρτ αποδίδεται ή φράση: «Θά ήθελα νά ιδρύσω μία θρησκεία. Κάτι τέτοιο θά απέφερε πολλά χρήματα», πράγμα πού φανερώνει καί τά κίνητρόα του. Αξίζει νά σημειωθεί πώς ο Χάμπαρτ υπήρξε μέλος αρχικά της αποκρυφιστικής οργάνωσης των Ροδόσταυρων (AMORC) καί αργότερα της νεοσατανιστικής οργάνωσης Ordo Templi Orientis (OTO), πού είχε δημιουργήσει ο Άρχισατανιστής Aleister Crowley.

Τό 1954 αποφάσισε νά ιδρύσει στό Λός Άντζελες των Ήνωμένων Πολιτειών τή Σαηντολογία.

Στόχος του Χάμπαρτ ήταν από τήν πρώτη στιγμή νά προσηλυτίσει διασήμους. Δημιούργησε λοιπόν τό «Project Celebrity», μέσω του οποίου πρόσφερε μέχρι καί άμοιβές στους σαηντολόγους πού στρατολογούσαν στοχευμένα, διασημότητες. Οί διάσημοι ήθοποιοί Tom Cruise καί John Travolta είναι κάποιοι από τούς πιο γνωστούς.

Σύμφωνα μέ τούς ίδιους «Ή Σαηντολογία είναι μία θρησκεία του είκοστου αιώνα. Περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα γνώσεων οι οποίες απορρέουν από όρισμένες θεμελιώδεις αλήθειες, ή σημαντικότερη των οποίων είναι ότι: ο άνθρωπος είναι ένα πνευματικό όν προικισμένο μέ ικανότητες πέρα από εκείνες πού μπορεί νά φανταστεί. Δέν είναι

μόνο ικανός νά επιλύσει τά προβλήματά του, νά επιτύχει τούς στόχους του καί νά κερδίσει τήν αιώνια ευτυχία, αλλά επίσης νά βρεθεί σε καινούργιες καταστάσεις επίγνωσης, πού δέν φανταζόταν ποτέ ότι είναι δυνατές».

Ή λέξη «Σαηντολογία» προέρχεται από τή Λατινική λέξη «scio» πού σημαίνει «γνωρίζω, μέ τήν πιο πλήρη έννοια της λέξης» καί από τή λέξη «λόγος» πού σημαίνει, «μελέτη». Κυριολεκτικά, σημαίνει «γνωρίζω πώς νά γνωρίζω». Τό σήμα τους είναι ένας οκτάκτινος σταυρός, «πού αντιπροσωπεύει τά οκτώ τμήματα ή δυναμικά της ζωής μέσω των οποίων κάθε άτομο αγωνίζεται νά επιβιώσει», όπως αναφέρουν. Ή «άπειρη επιβίωση», θεωρείται ο σκοπός της ζωής.

Σύμφωνα μέ τή θρησκεία, όλα τά προβλήματα βασίζονται στην ψυχή καί λύνονται μέ τήν ακρόαση. Τά φάρμακα καί ή ψυχοθεραπεία θεωρούνται όχι απλά άναποτελεσματικές θεραπείες, αλλά ξεκάθαρα επικίνδυνες καί ή χρήση τους άπαγορεύεται. Στή διαδικασία της ακρόασης ή ώντινικ, όπως τό ονομάζουν, ο ειδικός συζητά μέ τόν πιστό για τά προβλήματά του. Ή ακρόαση γίνεται μέ τό «ήλεκτρόμετρο», μία συσκευή πού προσομοιάζει μέ ένα άνιχνευτή ψεύδους. Έτσι ο ειδικός, ο ώντιτορ, είναι σε θέση νά καταλαβαίνει κατά πόσο αυτός πού άκούει του λέει τήν αλήθεια.

Άξιοσημείωτο χαρακτηριστικό της Σαηντολογίας είναι τό ότι χρεώνει όλες τίς λειτουργίες πού παρέχει στους πιστούς. Όσο δέ προχωρά ο νέος «πιστός», τά πράγματα περιπλέκονται, καί οι θεραπείες κοστίζουν όλο καί περισσότερο.

Ένεργός Θήτα - ΟΤ

ΟΤ σημαίνει Operating Thetan, δηλαδή Ένεργός Θήτα, καί είναι ο στόχος όλων των Σαηντολόγων. Μετά από άτέλειωτα ώντινικ

(και πολλές χιλιάδες ευρώ) ο υποψήφιος θά φτάσει στο ανώτερο στάδιο, πού υποτίθεται ότι σημαίνει πώς κατέχει εξαιρετικές πνευματικές δυνατότητες και αποκτά τό δικαίωμα νά μάθει τά μυστικά του σύμπαντος.

Σύμφωνα λοιπόν μέ στοιχεία πού διέρρευσαν στό διαδίκτυο πρόκειται γιά μία ιστορία μέ εξωγήινους. «Πρίν από 75 εκατομμύρια χρόνια ένας σατανικός άρχοντας, ό Ξένου, ήλεγχε 76 πλανήτες. Οί πλανήτες ήταν πυκνοκατοικημένοι και παρηκμασμένοι, όποτε ό Ξένου μάζεψε τά 13,5 τρισεκατομμύρια εξωγήινων πού κατοικούσαν εκεί, τούς έφερε στή Γή, και τούς πέταξε στά ήφαιστεια στά όποία έριξε βόμβες μέ αποτέλεσμα νά εκραγούν όλα ταυτόχρονα και νά πεθάνουν όλοι. Οί ψυχές των νεκρών εξωγήινων, πού ονομάστηκαν «Θήτα», πέταξαν στον ουρανό τής Γής γιά νά πέσουν στίς ηλεκτρονικές παγίδες του Ξένου, ό όποιος ενέθεσε στό άυλο μυαλό τους τίς ψεύτικες δοξασίες περί Θεού, Χριστού και οργανωμένων θρησκειών. Πολλές από αυτές τίς ψυχές στή συνείδηση στοίχειωσαν τά ανθρώπινα όντα. Ό καθένας μας, δηλαδή, είναι μία ψυχή ενός άδικοχαμένου εξωγήινου παγιδευμένη σέ ένα ανθρώπινο σώμα».

Ή Σαηεντολογία έχει αναπτυχθεί σέ παγκόσμιο επίπεδο κρυμμένη πολλές φορές πίσω από σωματεία και οργανώσεις, πράγμα πού ανάγκασε πολλές χώρες νά προχωρήσουν σέ έρευνα και νά δημοσιοποιήσουν τίς αποφάσεις τους. Πιο κάτω αποτυπώνονται κάποιες από αυτές.

α) Ή Συνδιάσκεψη των Ύπουργών Έσωτερικών τής Γερμανίας τό 1995 έχει χαρακτηρίσει τή Σαηεντολογία ως οργάνωση πού «κάτω από τό προσωπείο μίας θρησκευτικής κοινότητας ένώνει στοιχεία τής οικονομικής έγκληματικότητας και τής ψυχοτρομοκρατίας έναντι των μελών της μέ οικονομικές δραστηριότητες και σεχταριστικούς χρωματισμούς».

β) Στή Γαλλία θεωρούνται από τό Γαλλικό κράτος ως επικίνδυνη αίρεση.

γ) Βρετανικά δικαστήρια χαρακτηρίζουν τή Σαηεντολογία «ως διεφθαρμένη, καταχθό-

νια και επικίνδυνη».

Πολλές μάλιστα είναι οι δικαστικές αποφάσεις του έξωτερικού πού χαρακτηρίζουν τή Σαηεντολογία όχι ως θρησκεία, αλλά έμπορική επείχιρηση και επικίνδυνη οργάνωση.

5. Ανακοίνωση τής Συνοδικής Έπιτροπής επί των αίρέσεων τής Έκκλησίας τής Κύπρου

Τέλος μετά από θέμα πού προέκυψε πρόσφατα στήν έπιτροπή παιδείας τής Βουλής των Αντιπροσώπων, ή Συνοδική Έπιτροπή επί των αίρέσεων τής Έκκλησίας τής Κύπρου εξέδωσε σχετική ανακοίνωση μέ τήν όποία αναφέρει: Τό «Foundation for a Drug-Free World» αποτελεί βραχίονα τής «Έκκλησίας τής Σαηεντολογίας» στήν Κύπρο, οργάνωσης ή όποία έχει χαρακτηριστεί διεθνώς ως μία από τίς πλέον επικίνδυνες παραθρησκευτικές ομάδες, πού είναι ταυτοχρόνως καλυμμένη οικονομική επείχιρηση.

Σύμφωνα μέ τό Έγκυκλοπαιδικό Λεξικό Θρησκειών και Αίρέσεων Παραχριστιανικών-Παραθρησκευτικών Όμάδων και Σύγχρονων Ίδεολογικών ρευμάτων, ή εκκλησία τής Σαηεντολογίας «δρά μέ διάφορα προσωπεία και μέ ποικίλες μητρικές οργανώσεις τά όνόματα των όποιών δέν κινούν καμμία άπολύτως υποψήφια. Κάτω από ψευδώνυμους τίτλους και όνομασίες προσπαθει νά διαβρώσει όλους τούς τομείς τής ζωής, άκόμη και τόν χώρο τής πολιτικής και τής οικονομίας».

Σύμφωνα μέ τίς αποφάσεις των έλληνικών δικαστηρίων, αναφέρει ή Συνοδική Έπιτροπή, ή Σαηεντολογία είναι «μία οργάνωση μέ ολοκληρωτικές δομές και τάσεις πού στήν ουσία περιφρονεί τόν άνθρωπο», ή συμμετοχή σ' αυτήν «συνεπάγεται γιά τό μέλος άλλαγή στήν προσωπικότητά του, στή συμπεριφορά του έναντι των τρίτων και κυρίως στίς σχέσεις του μέ τήν οικογένεια» και έπιπλέον «άποτελεί καλυμμένη έμπορική επείχιρηση και (...) έπιδιώκει σκοπούς ξένους πρός τή φύση και τήν έννοια του ανθρώπου ως ελεύθερου όντος και πρός τά ήθη και τά έθιμα του έλληνικού λαού».

Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Λεμεσοῦ

τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σωφρόνιου Μιχαηλίδη

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ (1918-1937)

Τά Ὀκτωβριανά:

Τό ἀγγλικό πολεμικό πού μετέφερε τούς ἐξόριστους ἀπέπλευσε τελικά γιά τό Λονδίνο. Ὄταν ἐφθασαν στό Γιβραλτάρ ἀφέθηκαν ἐλεύθεροι νά μεταβοῦν στό Λονδίνο μέ τόν τρόπο πού ἤθελαν. Ἀπό τό Γιβραλτάρ μετέβησαν στή Γαλλία καί παρέμειναν στό Παρίσι γιά μερικές μέρες ὡς φιλοξενούμενοι τῆς «Ἐπιτροπῆς Κυπριακοῦ Ἀγώνος», καί στή συνέχεια πῆγαν στό Λονδίνο.

Ἀργότερα ὁ Νικόδημος Μυλωνάς ἐπέστρεψε στή Γαλλία, ὅπου ἔμενε πλησίον τοῦ ἐκεῖ ἐγκατεστημένου ἀδελφοῦ του. Τόν Ἀπρίλιο τοῦ 1934 μετέβη στά Ἱεροσόλυμα, ὅπου διέμενε στήν ἐκεῖ ἰ. μονή τοῦ Τιμίου Σταυροῦ μέχρι τοῦ θανάτου του, ὡς φιλοξενούμενος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Ὁ Κυρηναίος Μακάριος μετέβη τελικά στήν Ἀθήνα ὅπου καί παρέμεινε μέχρι τό 1946 ὅποτε τοῦ ἐπετρόπη νά ἐπιστρέψει στήν Κύπρο. Ὁ ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος Κυρκώτης μετέβη στήν Αἴγυπτο, ὅπου ἔγινε Ἐπίσκοπος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας μέ τόν τίτλο τοῦ Μαρεώτιδος. Οἱ ὑπόλοιποι ἔμειναν κυρίως στήν Ἑλλάδα.

Ἐν τῷ μεταξύ στήν Κύπρο, ἐκτός ἀπό τίς ἐξορίες καί φυλακίσεις, ἐπεβλήθησαν κανονισμοί ἐκτάκτου ἀνάγκης (Κανονισμοί ἄμυνας, ὅπως ὀνομάζοντο τότε), πού περιελάμβαναν πλήθος ἀνελεύθερων κανονισμῶν καί δικτατορικῶν μέτρων, πού κατέπνιγαν κάθε ἐκδήλωση τῆς πολιτικῆς, θρησκευτικῆς καί κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἡ στυγνή αὐτή καταπίεση κράτησε ἑννέα ὀλόκληρα χρόνια: ἀπό τό 1931 μέχρι τό 1940, ὅποτε ἡ ἔξοδος τῆς Ἑλλάδος στόν πόλεμο στό πλευρό τῆς Βρετανίας, συνέτεινε στόν τερματισμό της. Κατά τήν περίοδο αὐτή – πού ἔμεινε γνωστή μέ τό ὄνομα «Παλμερο-

κρατία», ἀπό τό ὄνομα τοῦ μισητοῦ καί δικτατορικοῦ Κυβερνήτη Sir Herbert Richmond Palmer (1933-39)– οἱ Ἄγγλοι ἐπεχείρησαν νά ἐφαρμόσουν σχέδιο ἀφελληνισμοῦ τῆς νήσου, ἀπαγορεύοντας μεταξύ ἄλλων τίς ἐλληνικές σημαίες, τόν ἐθνικό ὕμνο, καί ἐπιβάλλοντας στά σχολεῖα ἀνθελληνικό ἐκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Κατά τήν περίοδο αὐτή ἄφησαν ἐπίσης νά ἐκδηλωθῇ ὅλο τό μῖσος καί ἡ ἐκδικητική διάθεσή τους ἐναντίον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Τό 1933 ὁ γηραιός Ἀρχιεπίσκοπος Κύριλλος Γ' πέθανε γεμάτος ἀγωνία γιά τό μέλλον τῆς Ἐκκλησίας, ἀφήνοντας τή διοίκησή της στά χέρια τοῦ μόνου τώρα στήν Κύπρο Ἐπισκόπου, τοῦ νεαροῦ καί ἄπειρου Μητροπολίτου Πάφου Λεοντίου. (Ὁ Λεόντιος, παλαιός ὑπότροφος τοῦ Ν. Μυλωνά, χειροτονήθηκε Μητροπολίτης Πάφου τό 1930 σέ διαδοχή τοῦ Ἰακώβου Ἀντζουλάτου πού πέθανε τό 1929. Κατά τή διάρκεια τῶν Ὀκτωβριανῶν ἔλειπε στό ἐξωτερικό, γι' αὐτό δέν ἐξορίστηκε, ἄν καί μόλις ἦταν ἀνεκτός ἀπό τίς ἀγγλικές Ἀρχές). Ὁ Λεόντιος ἔκαμε πολλές προσπάθειες, γιά νά ἐπιτύχει ἀποκατάσταση τῆς Ἱεραρχίας καί ἐκλογή νέου Ἀρχιεπισκόπου, ἀλλά ὅλες προσέκρουσαν στήν ἀρνητική στάση τῆς Ἀγγλικῆς Κυβέρνησης ἡ ὁποία ἔθετε περιοριστικά μέτρα καί ἀπέκλειε ἀσυζητητῆ ἐπάνοδο τῶν δύο ἐξοριστῶν Ἱεραρχῶν.

Παρ' ὅλα αὐτά, οἱ δύο ἐξόριστοι πού εἶχαν ἐγκατασταθεῖ, ὁ μὲν Κιτίου Νικόδημος στά Ἱεροσόλυμα ὁ δέ Κυρηναίος Μακάριος στήν Ἀθήνα, ἤλπιζαν σέ ἐπάνοδο τους καί γι' αὐτό τάχθηκαν ὑπέρ ἀναβολῆς τῶν ἐκλογῶν γιά ἀνάδειξη νέου Ἀρχιεπισκόπου, γιά νά μπορέσουν νά ὑποβάλουν ὑποψηφιότητα. Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1935 οἱ δύο ἐξόριστοι συναντήθηκαν στά Ἱεροσόλυμα καί ἀπεφάσισαν συνέχιση τῆς ἀναβολῆς τῶν ἐκλογῶν. Ἡ ἀναβολή ὅμως αὐτή δέν εὔρισκε σύμφωνο τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο

πού πρότεινε, ως λύση του ζητήματος, τήν παραίτηση των δύο έξοριστων και τήν τοποθέτησή τους στην Ελλάδα, στις Μητροπόλεις Καστοριάς και Πρεβέζης πού ήσαν τότε κενές, και τήν έκλογή άλλων Ἐπισκόπων στην Κύπρο. Ἡ διευθέτηση αὐτή δέν ἔγινε δεκτή ἀπό τούς δύο έξοριστούς. Στό πρόβλημα ἀνεμίχθησαν και διάφοροι ἀρχηγοί Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐξαιρετικά λεπτή ἦταν ἡ θέση τοῦ Πάφου Λεόντιου, τόν ὁποῖο ἄλλοι κατηγοροῦσαν ὅτι ἐπεδίωκε τίς ἐκλογές γιά νά ἐπωφεληθεῖ ἀπό τό γεγονός ὅτι ἦταν ὁ ἄριστος στην Κύπρο Ἐπίσκοπος, κι ἄλλοι ὅτι ἐπεδίωκε τήν ἀναβολή τους γιά νά συνεχίσει νά εἶναι Τοποτηρητής ὅλης τῆς Κύπρου. Οἱ παρεξηγήσεις πού δημιούργησαν οἱ ζυμώσεις αὐτές γιά λύση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος, ἔφεραν τελικά σέ σύγκρουση τόν Λεόντιο μέ τόν Νικόδημο Μυλωνά.

Τόν Ἰούλιο τοῦ 1937 ὁ Λεόντιος συναντήθηκε μέ τόν Κυρηνεῖας Μακάριο στόν Πειραιᾶ, πάνω στό πλοῖο «Ἀττική» μέ τό ὁποῖο ταξίδευε, ἐπειδή ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση, γιά νά μή δυσανεξήσει τούς Ἄγγλους, εἶχεν ἀπαγορεύσει τήν ἀποβίβασή του στό ἑλληνικό ἔδαφος. Ὁ Κυρηνεῖας Μακάριος δέχθηκε νά γίνουν οἱ ἐκλογές ὅπως ἐπεδίωκε τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ὑπό τόν ὄρο ὅμως ὅτι θά ἐπαραιτοῦντο τοῦ δικαιώματος νά ἐκλεγοῦν Ἀρχιεπίσκοποι και οἱ τρεῖς Κύπριοι Ἐπίσκοποι (Λεόντιος, Νικόδημος και Μακάριος). Στή συνέχεια ὁ Λεόντιος ἐπισκέφθηκε τόν Κιτίου Νικόδημο στά Ἱεροσόλυμα, ὁ ὁποῖος, παρά τίς ἀντιρρήσεις του, δέχθηκε τελικά νά ἐκπροσωπηθεῖ ἀπό ἀντιπρόσωπό του, γιά νά γίνουν οἱ ἐκλογές. Ὡς πιθανότερος ὑποψήφιος γιά τόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο ἐφέρετο ὁ Τραπεζοῦντος Χρῦσανθος.

Ὁ Νικόδημος Μυλωνᾶς παρακολουθοῦσε μέ ὀδύνη, ἀπό τά Ἱεροσόλυμα, τά συμβαίνοντα στην Κύπρο: τίς φυλακίσεις, τίς διώξεις, τήν ἐπιβολή τῆς στυγνῆς δικτατορίας, τήν κατάπνιξη κάθε φιλελεύθερης κίνησης, τήν προσπάθεια ἀφελληνισμού τῆς Παιδείας και ἑξαγγελισμού τοῦ τόπου. Σοβαρή

ὀργανική πάθηση (διαβήτη), οἱ κακουχίες τῆς ἐξορίας, ἡ ἀφόρητη ψυχική ὀδύνη και τό καταστρεπτικό πάθος τοῦ καπνίσματος πού τόν διακατεῖχε, κλόνισαν ἀνεπανόρθωτα τήν ὑγεία του και τόν ὀδήγησαν, τελικά, πρόωρα στόν τάφο, σέ ἡλικία 48 χρονῶν.

Στίς ἀρχές Σεπτεμβρίου ἡ κατάσταση τῆς ὑγείας του εἶχεν ἐπιδεινωθεῖ ἀπελπιστικά. Ὁμάδα ἰατρῶν πού τόν παρακολουθοῦσε, μεταξύ τῶν ὁποῖων Γάλλος χειρουργός και ὁ διάσημος Γερμανός καθηγητής Zondek, τοῦ ἔκαμαν ἐγγείωση και βρῆκαν ὄγκο στό σηκῶτι ὁ ὁποῖος, σύμφωνα μέ τίς ὑποψίες τους, ἦταν κακοήθης. Ἀπό τίς 10 Σεπτεμβρίου ἄρχισε και ἡ καρδιά νά ὑποχωρεῖ ὁπότε τό τέλος ἦταν φανερό και στόν ἴδιο τόν ἀσθενή, ὁ ὁποῖος ζήτησε και κοινώνησε ἰδιοχειρῶς τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. Τῆ Δευτέρα 13 Σεπτεμβρίου 1937, στίς 3 μ.μ., παρέδωσε τό πνεῦμα. Αἰτία τοῦ θανάτου του ἦταν κίρρωσις τοῦ ἥπατος.

Τά τοῦ θανάτου τοῦ Νικόδημου Μυλωνᾶ και τῆς μεγαλοπρεποῦς εἰς Ἱεροσόλυμα κηδείας του, περιγράφονται λεπτομερῶς στό ἐπίσημο περιοδικό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου Ἀπόστολος Βαρνάβας, μέ τήν εὐκαιρία τῆς μετακομδῆς τῶν λειψάνων του στην Κύπρο, τό 1962: «Μίαν ἡμέραν πρό τοῦ θανάτου τοῦ ἀοιδίμου Ἱεράρχου, ἦτοι τήν Κυριακήν, 12 Σεπτεμβρίου, ἀνεχώρησαν διά τοῦ ἀτμοπλοίου «Γαλιλαία» εἰς Ἱερουσαλήμ ὁ τότε Τοποτηρητής τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου Μητροπολίτης Πάφου Λεόντιος, ὁ ἐν Λεμεσῶ Ἐξαρχος τῆς Μητροπόλεως Κιτίου Νικόδημος και ὁ Μ. Φιλώτας, συγγενῆς τοῦ Μητροπολίτου Κιτίου. Οὗτοι κατόρθωσαν νά φθάσουν εἰς τήν κλίνην τοῦ ἀσθενοῦς περί τήν 1 μ.μ. ὥραν τῆς ἐπομένης, Δευτέρας, ἦτοι δύο ἄνω ὥρας πρό τοῦ τέλους του. Οὐδένα ἐξ αὐτῶν κατόρθωσε νά ἀναγνωρίσῃ ὁ πνέων τά λείψθια Ἱεράρχης. Ὁ Μητροπολίτης Πάφου Λεόντιος ἀνέγνωσεν ἄνωθεν τοῦ ἀσθενοῦς τήν «εὐχὴν εἰς ψυχορραγοῦντα», μίαν ὥραν δέ μετά τήν ἀποχώρησίν του ἐκ τοῦ Νοσοκομείου, ὁ σέπτος Ἱεράρχης παρέδωκε τό πνεῦμα του εἰς τόν Ὑψιστον.

Θεΐες Λειτουργίες καί Χοροστασίες

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσού κ. Ἀθανασίου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Ὁ Πανιερωτάτος Μητροπολίτης Λεμεσού κ. Ἀθανάσιος χοροστάτησε καί ἀνέγνωσε τήν Δ' Στάση τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στόν ἱερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Γερμασόγειας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, συλλειτουργοῦντος τοῦ Μητροπολίτου Κωνσταντίας κ. Βασιλείου.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ κατανυκτικοῦ ἑσπερινοῦ στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, συλλειτουργοῦντος τοῦ Μητροπολίτου Τριμυθοῦντος κ. Βαρνάβα.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ κατανυκτικοῦ ἑσπερινοῦ στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

ΣΑΒΒΑΤΟ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καλπαδόκου στήν Κυπερούντα.

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ναό Ἁγίου Σάββα Ὑψωνα.

ΔΕΥΤΕΡΑ 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Μονοβόλικου.

ΤΡΙΤΗ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό

Ἀποστόλου Βαρνάβα.

ΤΕΤΑΡΤΗ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἱεροῦ Νιπτήρος στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νεκταρίου.

ΠΕΜΠΤΗ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίας Μαρίνας Συνοικισμοῦ Καψάλου.

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Ἀνδρέου Μέσα Γειτονιάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν, τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τῆς Ἀποκαθλώσεως στόν ἱερό ναό Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου καί Ἁγίου Ἀρτεμίου.

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου στόν Καθεδρικό ναό Ἁγίας Νάπας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίας Βαρβάρας Ζακαρίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

Κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τοῦ Πάσχα χοροστάτησε στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

ΔΕΥΤΕΡΑ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν ἱερά μονή Ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμάνου.

ΤΕΤΑΡΤΗ 1 ΜΑΪΟΥ: Συμμετέσχε σέ Πολυαρχιερατικό Συλλεΐτουργο προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμωτάτου Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονυσίου καί συλλειτουργούτων τῶν Σεβασμωτάτων Μητροπολιτῶν Βόστρων, κ. Τιμοθέου, Βερέγιας κ. Ἀμβροσίου, Νέας Κρήνης καί Καλαμαριάς κ. Ἰου-

Ἀπριλίου, Μαΐου καί Ἰουνίου

στίνου καί τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτου Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐου στό Μητροπολιτικό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου καί Πανευφήμου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καί πάντων ἐν τῇ ῥωσικῇ γῆ διαλαμπάντων Ἁγίων, στή Μητρόπολη Ταμασοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στήν ιερά μονή τῆς Παναγίας τοῦ Γλωσσᾶ.

ΣΑΒΒΑΤΟ 11 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία γιά τούς τελειοφοίτους στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίου Ἐπιφανίου τῆς κοινότητας Ἀψιοῦς.

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στήν ιερά μονή Παναγίας Σφαλαγγιωτίσσης.

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στό ιερό παρεκκλήσιο τῆς Ἁγίας Ξανθίππης στήν κοινότητα Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἀγροῦ.

ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΜΑΪΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης τῆς κοινότητας Καντοῦ.

ΤΡΙΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης τῆς κοινότητας Ἁγίου Κωνσταντίνου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στόν ιερό ναό Ἁγίου Γεωργίου τῆς κοινότητας Ἀκαπνοῦς.

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στόν ι. ναό Ἁγίου Γεωργίου τῆς κοινότητας Ἁγίου Γεωργίου Συλίκου.

ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στήν ιερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία

Λειτουργία στήν ιερά μονή Ἁγίου Νικολάου τῶν γάτων.

ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ι. ναό τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα Λεμεσοῦ.

ΤΡΙΤΗ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Συνοδικό καί Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν πανηγυρίζοντα ι. ναό Ἀποστόλου Βαρνάβα Δασουπόλεως Λευκωσίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στόν ι. ναό Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Κ. Πολεμιδιῶν.

ΔΕΥΤΕΡΑ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία στόν ι. ναό Ἁγίας Τριάδος Λεμεσοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν ιερό ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, συλλειτουργοῦντος τοῦ Μητροπολίτου Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐα.

Τέλεσε τῆ Θεία Λειτουργία κατά τή διάρκεια ἀγρυπνίας στήν ιερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Πολυαρχιερατικό ἔσπερινό στόν πανηγυρίζοντα ι. ναό Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου Βεροίας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΙΟΥΝΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Πολυαρχιερατικό Συλλεΐτουργο στόν πανηγυρίζοντα ι. ναό Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου Βεροίας, προεξάρχοντος τοῦ Λαοδικείας κ. Θεοδωρήτου.

Συμμετέσχε σέ Πολυαρχιερατικό ἔσπερινό στό βῆμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου στή Βέροια.

Θεΐες Λειτουργίες καί Χοροστασίες

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κύριος Νικόλαος χοροστάτησε καί ἀνέγνωσε τήν Δ' Στάση τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο στόν ἱερό ναό Παναγίας Πυργώτισσας τῆς κοινότητος Πύργου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Ἀνδρέου καί Ὁσίας Φωτεινῆς Συνοικ. Κολοσίου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου στόν ἱερό ναό Παναγίας Χρυσοπολίτισσας Ὑψωνα.

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Σπυρίδωνα.

ΣΑΒΒΑΤΟ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ 21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίας Ζώνης Λεμεσοῦ.

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό Ἁγίων Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου καί Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου.

ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό Ἁγίας Τριάδος.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ 24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἱεροῦ Νιπτήρος στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Λουκά, Ἁγίας Μαρίνας καί Ἁγίου Θύρσου Συνοικ. Ἁγίου Ἀθανασίου.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέ-

λεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου Χαβούζας.

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Ἀνδρέου Χαράκη.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν, τοῦ Ἑσπερινοῦ καί τῆς Ἀποκαθηλώσεως στόν ἱερό ναό Ἁγίου Στυλιανοῦ Συνοικ. Λινόπετρας.

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου στόν ἱερό ναό Ἁγίου Μάμαντος Τραχωνίου.

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Μηνᾶ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης παρά τήν κοινότητα Ἁγίου Τύχωνα.

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ του Πάσχα στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς.

ΔΕΥΤΕΡΑ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου Φραγκοῦδη.

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στό πανηγυρίζον παρεκκλήσιο Παναγίας Σαϊτιώτισσας.

ΣΑΒΒΑΤΟ 11 ΜΑΪΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἔσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐπιφανίου τῆς κοινότητος Δωροῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐπιφανίου τῆς κοινότητος Ἀψιοῦς.

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τή Θεία

Ἀπριλίου, Μαΐου καί Ἰουνίου

Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου.
ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΜΑΪΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης τῆς κοινότητας Ἁγίου Κωνσταντίνου.

ΤΡΙΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης τῆς κοινότητας Καντοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΜΑΪΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ τῆς κοινότητας Ἀρμενοχωρίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Παναγίας Πυργώτισσας τῆς κοινότητας Πύργου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ: Προεξήρχε τῆς Θείας Λειτουργίας κατά τή διάρκεια ἀγρυπνίας στά ἐρείπια τῆς Βασιλικῆς στήν ἀρχαία Ἀμαθούντα.

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ: Συγχοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Τύχωνος τῆς ὁμώνυμης κοινότητας μετά τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Τριμυθούντος κ. Βαρνάβα.

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ: Συμμετέσχε σέ Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Τύχωνος τῆς ὁμώνυμης κοινότητας προεξάρχοντος τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Καρπασίας κ. Χριστοφόρου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία καί χοροστάτησε κατά τόν ἑσπερινό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Βαρνάβα.

ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Δημητρίου Παραλιμνίου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ: Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἀποστόλων

Πέτρου καί Παύλου τῆς κοινότητας Ἁγίου Παύλου.

ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου τῆς κοινότητας Ἀσγάτας. Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στό πανηγυρίζον παρεκκλήσιο Ἁγίων Ἀναργύρων τοῦ Μελάθρου Ἀγωνιστῶν Ε.Ο.Κ.Α.

+ Γερόντισσα Κασσιανή

Καθηγουμένη ιερᾶς μονῆς Ἁγίου Νικολάου Γάτων

Ἡ μακαριστή Γερόντισσα Κασσιανή γεννήθηκε στὸ χωριὸ Ἀναφωτία τὸ 1940 ἀπὸ εὐσεβεῖς καὶ φιλόθεους γονεῖς καὶ ὑπῆρξε τὸ τέταρτο παιδί τῆς οἰκογένειάς της. Στὸ Ἅγιο Βάπτισμα ἔλαβε τὸ ὄνομα Μαρία καὶ ἀπὸ μικρὴ γαλουχήθηκε στὰ νάματα τῆς πίστεως, τόσο ἀπὸ τὴ γειτονικὴ μονὴ τοῦ Σταυροβουνίου, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴ μαθητεία της στὸν Χριστιανικὸ σύλλογο, ὁ ὁποῖος λειτουργοῦσε γιὰ χρόνια στὴν κοινότητα τῆς Ἀναφωτίας.

Σὲ ἡλικία εἴκοσι ἐτῶν προσήλθε στὴν ἀκμάζουσα γυναικεῖα Μονὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμάνου, ὅπου μόναζαν καὶ ἄλλες ὁμοχώριες ἀδελφές, ἐπὶ τῆς Ἡγουμενίας τῆς μακαριστῆς Συγκλητικῆς μοναχῆς.

Ἐκάρη μεγαλόσημη μοναχὴ καὶ μετονομάσθη σὲ Κασσιανὴ ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Γέροντα καὶ Ἡγούμενο τῆς Μονῆς Σταυροβουνίου Γερμανό. Σημειώνεται ὅτι μέχρι τοῦ ὀσιακοῦ της τέλους ἀγαποῦσε καὶ σεβόταν τοὺς πνευματικούς της πατέρες καὶ καθοδηγητὲς στὰ τῆς μοναχικῆς πολιτείας.

Ἡ μακαριστὴ γερόντισσα πέρασε ἀπὸ διάφορα διακονήματα καὶ ἐπιδόθηκε μὲ ζήλο στὴν τέχνη τῆς ἀγιογραφίας, ἓνα διακόνημα τὸ ὁποῖο συνέχισε μέχρις ὅτου ἀσθένησε.

Ἐπίδειγμα σεμνῆς καὶ ἐναρέτου μοναχῆς,

ἔζησε στὴ Μονὴ μέχρι τὸ 1983 καὶ ἀκολούθως μετέβη μαζὶ μὲ τὴ μοναχὴ Ἑλπίδα στὴν ἀνασυσταθεῖσα Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ ἐνθρονίστηκε ὡς Ἡγουμένη τῆς Μονῆς τὴν 6η Δεκεμβρίου 1991 ἀπὸ τὸν μακαριστὸ

Μητροπολίτη Λεμεσοῦ Χρῦσανθο.

Ἡ μακαριστὴ Γερόντισσα Κασσιανὴ δὲν ὑπῆρξε μόνο ἡ πρώτη Ἡγουμένη αὐτῆς τῆς Μονῆς, ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες μοναχὲς ἔγιναν κτίτορες καὶ ἀνακαινιστὲς της. Διόρθωσαν καὶ ἀνήγειραν ἐκ βάθρων τὸ καθολικὸ, τὴν τράπεζα, τὸ μαγειρεῖο, τὸ συνοδικὸ καὶ τὰ κελλιά τῶν ἀδελφῶν.

Ἡ Μονὴ κατέστη λιμάνι πνευματικὸ γιὰ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς καὶ ὀλοκλήρου τοῦ νησιοῦ καὶ οἱ τακτικὲς Θεῖες Λειτουργ-

γίες ἔδιναν σὲ ὅλους τὸ στίγμα τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας στὴ Μονή.

Ἡ μακαριστὴ Ἡγουμένη ἔζησε ὡς «πάραικος καὶ παρεπίδημος», καὶ ὅλη ἡ ζωὴ της ἦταν περίοδος προετοιμασίας γιὰ τὴν ἐπουράνιο βασιλεία καὶ τὴ συνάντησή της μὲ τὸν Νυμφίο Χριστό. Δουλεύασα τῷ Χριστῷ ἀσκήσει καὶ σεμνῇ πολιτεῖᾳ ἡ μακαριστὴ Γερόντισσά μας ἀπολαμβάνει τὸν μισθὸ τῶν κόπων της.

Αἰωνία της ἡ μνήμη!

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέσα στά πλαίσια τών έορτασμών γιά τά 1400 χρόνια από τή μακαρία κοίμηση του Πολιούχου Άγιου τής πόλεως μας, άγιου Ίωάννη του Έλεήμονα, ή Μητρόπολή μας πραγματοποιεί κατά τό τρέχον έτος ποικίλες λατρευτικές και άλλες εκδηλώσεις, θεολογικά συνέδρια, όμιλίες κ.ά. πρός τιμή του Πολιούχου τής πόλεως μας. Στο πλαίσιο αυτό, Αρχιερείς, μέλη τής Ίερας Συνόδου τής Έκκλησίας τής Κύπρου και άλλων Όρθοδόξων Έκκλησιών, τελούν τή Θεία Λειτουργία στον όμώνυμο ιερό ναό και κηρύττουν τόν θείο λόγο πρός τό εύσεβές εκκλησίασμα. Εύγενώς προσκληθείς ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Άμμοχώστου κ. Βασίλειος, τήν Δ΄ Κυριακή τών Νηστειών 7 Άπριλίου, προέστη τής εύχαριστιακής σύναξης. Τήν Κυριακή 23 Ίουνίου, ήμέρα κατά τήν όποία ή Έκκλησία μας τιμά τή

μνήμη πάντων τών Άγιων, πραγματοποιήθηκε Αρχιερατικό Συλλείτουργο προεξάρχοντος του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ταμασού και Όρεινής κ. Ήσαΐα. Καί στίς δυό περιπτώσεις ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας καλωσορίζοντας τούς φιλοξενουμένους Αρχιερείς, εξέφρασε τή χαρά τής τοπικής Έκκλησίας γιά τήν παρουσία τών Ίεραρχών τής Έκκλησίας Κύπρου στον ιερό ναό του Πολιούχου τής πόλεως τής Λεμεσού, λαμπρύνοντας τίς εκδηλώσεις αυτές, γιά νά δοθει τό μήνυμα ότι ό Άγιος άποτελει καύχημα στή χορεία τών Άγιων τόσο γιά τήν Έκκλησία τής Κύπρου όσο και γιά όλόκληρη τήν Έκκλησία.

Μέσα σέ κλίμα κατάνυξης τελέστηκαν καί φέτος οί Άκολουθίες τής Μ. Έβδομάδος καί τού Πάσχα στή Μητρόπολή μας. Στήν Άκολουθία τής Αναστάσεως καί τήν Πανηγυρική Άναστάσιμη Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, πού τελέσθηκε στόν ιερό Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικήσ ιερούργησε ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Άθανάσιος.

Ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Άμαθούντος κ. Νικόλαος, τό βράδυ τής Αναστάσεως λειτούργησε καί άνέγνωσε τόν Καλό Λόγο στόν Προσκυνηματικό ιερό ναό Θεοπατόρων Ίωακείμ καί Άννης.

Τό πρωί τής Κυριακής τού Πάσχα τελέστηκε ό Μέγας Έσπερινός τού Πάσχα χοροστατούντος τού Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας καί συγχοροστατούντος τού Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Άμαθούντος κ. Νικολάου, μέ τή συμμετοχή ιερέων τής Μητροπολιτικής μας περιφέρειας. Τό Αναστάσιμο Ευαγγέλιο άνεγνώσθη σέ διάφορες γλώσσες.

Τό απόγευμα τής Κυριακής τού Θωμά, πραγματοποιήθηκε στό προαύλιο τού ιερού ναού Άποστόλου Άνδρέα Χαράκη μέ μεγάλη έπιτυχία, ή καθιερωμένη Πασχαλινή Γιορτή – Πανηγύρι τών Κατηχητικών Συνάξεων τής Ένορίας. Τήν εκδήλωση τίμησε μέ τήν παρουσία του καί τόν πατρικό του λόγο ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Άμαθούντος κ. Νικόλαος. Κατά τή διάρκεια τού Πανηγυριού, πού φέτος ήταν αφιερωμένο στήν ήρωομάνα Κρήτη, παρουσιάστηκε πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Μέ την εύκαιρία της λήξης των σχολικών μαθημάτων, ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος προσκάλεσε τούς τελειόφοιτους μαθητές όλων των δημοσίων καί ιδιωτικών σχολείων τῆς ἐπαρχίας μας, γιά νά συμμετάσχουν σέ Θεία Λειτουργία, πού πραγματοποιήθηκε τό Σάββατο 11 Μαΐου, στόν Μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς. Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Μητροπολίτης μας εὐχήθηκε στούς μαθητές νά ἔχουν θεῖο φωτισμό καί καλή ἐπιτυχία στίς ἐξετάσεις τους. Τέλος ἔδωσε σέ ὅλους μιά μικρή εὐλογία.

Μέ παιδικά χαμόγελα, χαρούμενες φωνές, παιχνίδια, τραγούδια καί χορούς γέμισε ὁ Δημόσιος Κήπος Λεμεσοῦ, τήν Κυριακή 19 Μαΐου, ἀπό τό πρωί μέχρι ἀργά τό ἀπόγευμα. Στόν χώρο αὐτό πραγματοποιήθηκε τό πανηγύρι τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀγάπης τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων τῆς Μητροπόλεώς μας. Τήν ὅλη ἐκδήλωση τίμησαν μέ τήν παρουσία τους ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης καί Ποιμενάρχης μας κ. Ἀθανάσιος καί ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκο-

πος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος. Τό ἀπόγευμα παρουσιάστηκε καλλιτεχνικό πρόγραμμα ἀπό τά παιδιά τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων τῶν Ἐνοριῶν τῆς Μητροπόλεώς μας. Στήν ἐκδήλωση συμμετείχαν ἐπίσης οἱ Ἐπιτροπές τῶν Ὁρθοδόξων Ἐνοριακῶν Συνδέσμων Γυναικῶν, τά Πολυδύναμα κέντρα νεολαίας τῆς Μητροπόλεώς μας, ἡ Φιλόπρωχος Ἀδελφότητα καί ἡ Κοινότητα Νέων. Τήν ἐκδήλωση ἔκλεισε μέ τόν πατρικό του λόγο ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος.

Πραγματοποιήθηκε και φέτος με μεγάλη επιτυχία η καθιερωμένη πλέον έκδήλωση της Ίερας Μητροπόλεώς μας και της Φιλοπτώχου Αδελφότητας της Μητροπόλεώς μας. Η έκδήλωση έγινε την Τρίτη 28 Μαΐου, στο Κηποθέατρο Λεμεσού «Μάριος Τόκας» και είχε ως γενικό τίτλο «Θαλασσοφίλητή μου γη: Κύπρος, Αιγαίο, Κωνσταντινούπολη». Η έκδήλωση άρχισε με σύντομους χαιρετισμούς από τον Πρωτοσύγκελλο και πρόεδρο της Φιλοπτώχου Αδελ-

φότητας της Μητροπόλεώς μας, Αρχιμ. Ίσαάκ, από τον έντιμο Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Χαμπιαούρη και από τον Αντιδήμαρχο της πόλεώς μας κ. Νίκο Σύκα. Στή συνέχεια ακολούθησε πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα με παραδοσιακά τραγούδια έμπνευσμένα από την παράδοση της Κύπρου, του Αιγαίου και της Κωνσταντινούπολης. Στήν έκδήλωση συμμετείχαν η βυζαντινή χορωδία της Μητροπόλεώς μας «Ρωμανός ο Μελωδός», η Παραδοσιακή χορωδία «Ανατολή», και τό Μουσικό Σχήμα της Μητροπόλεώς μας

ὑπό τή διεύθυνση τοῦ Πρωτ. Νικόλαου Λυμπουρίδη. Τήν ἐπιμέλεια τῶν σκηνικῶν καί τόν γενικό συντονισμό εἶχε ὁ Ἀρχιμ. Χρυσόστομος καί τή γενική ἐπιμέλεια τῆς ὅλης ἐκδήλωσης ὁ Ἀρχιμ. Ἰσαάκ. Τήν ἐκδήλωση ἔκλεισε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος.

Τήν Παρασκευή 7 Ἰουνίου τό βράδυ, τελέσθηκε ἡ καθιερωμένη ἀγρυπνία στά ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Βασιλικῆς τοῦ Ἁγ. Τύχωνος προεξάρχοντας τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος κ. Νικολάου. Κατά τήν ἀγρυπνία ἔψαλλε ἡ χορωδία τῆς Μητροπόλεώς μας “Ρωμανός ὁ μελωδός”.

Πανηγυρικά ἐορτάστηκε καί φέτος ἡ μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Τύχωνος Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος, Πολιούχου καί προστάτη τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀμαθοῦντος. Κλήρος καί λαός τίμησαν ἐπαξίως τόν μμητή τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ. Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐκ μεταθέσεως μνήμης τοῦ Ἁγίου τελέστηκαν καί φέτος ἐορταστικές ἐκδηλώσεις στόν ἱερό ναό του στήν

ομώνυμη κοινότητα. Τό Σάββατο 8 Ίουνίου, τελέστηκε Πανηγυρικός Έσπερινός χοροστατούντος του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Τριμυθούντος κ. Βαρνάβα και συγχοροστατούντος του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Άμαθούντος κ. Νικολάου με τή συμμετοχή του Πρωτοσυγγέλλου τής Μητροπόλεως μας Άρχιμ. Ίσαάκ και άλλων ιερέων και διακόνων τής Μητροπόλεως μας. Τήν ήμέρα τής έορτής τελέστηκε Άρχιερατικό Συλλείτουργο προεξάρχοντος του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Καρπασίας κ. Χριστοφόρου και συλλειτουργούντος του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Άμαθούντος κ. Νικολάου με τή συμμετοχή ιερέων τής Μητροπολιτικής μας περιφέρειας.

ΕΚΔΗΜΙΕΣ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Οικονόμος Χριστόφορος Παπαναστασίου

Γεννήθηκε στο κατεχόμενο χωριό Άφάνεια τής έπαρχίας Λευκωσίας στις 22/05/1918. Χειροτονήθηκε διάκονος στις 14/01/1973 και πρεσβύτερος στις 11/02/1973 και από τότε υπηρέτησε στον ιερό ναό άγιου Γεωργίου τής κοινότητας Μοναγρίου. Έκοιμήθη τήν 1η Ίανουαρίου 2019.

Οικονόμος Λεωνίδας Παπαδόπουλος

Γεννήθηκε στο χωριό Άψιου της έπαρχίας Λεμεσού στις 31/01/1932, χειροτονήθηκε διάκονος στις 12/12/1965 και πρεσβύτερος στις 17/08/1969 και από τότε μέχρι και τήν μακαρία του κοίμηση υπηρέτησε στον ιερό ναό Παναγίας Ευαγγελιστρίας Κάτω Πολεμιδιών για πενήντα συναπτά έτη. Έκοιμήθη τήν 12η Μαΐου 2019.

Ίερομόναχος Διονύσιος Κώστα

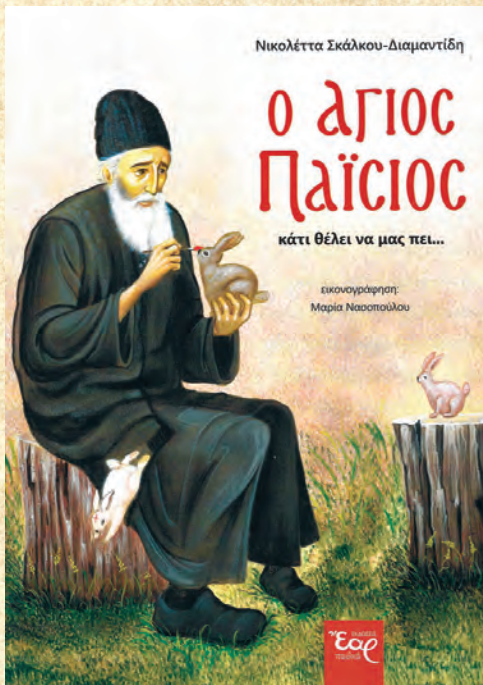
Γεννήθηκε στην κατεχόμενη Άσσια τής έπαρχίας Λευκωσίας στις 16/09/1935. Έκάρι μοναχός στην ιερά μονή Άποστόλου Βαρνάβα στην κατεχόμενη σήμερα Αμμόχωστο. Χειροτονήθηκε στις 11/06/1966 και μετά τήν τουρκική εισβολή υπηρέτουσε ως έφημέριος στην ιερά μονή Άγιου Γεωργίου Άλαμάνου. Υπήρξε πρότυπο μοναχού. Έκοιμήθη τήν 1η Ίουνίου 2019.

Οικονόμος Άθανάσιος Χριστοφόρου

Γεννήθηκε στις 18/03/1934. Χειροτονήθηκε στις 18/01/1968 στην Παραμύθα από τον Μητροπολίτη Άνθιμο. Από τότε διακονούσε στον ιερό ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στην κοινότητα Λιμνατίου. Υπήρέτησε τήν κοινότητά του για πενήντα συναπτά έτη. Έκοιμήθη τήν 15η Ίουλίου 2019.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ό Άγιος Παΐσιος κάτι θέλει νά μάς πει...
Συγγραφέας: Νικολέττα Σκάλκου-Διαμαντίδη
Έκδόσεις: Έσφ παιδικά

Τό βιβλίό αυτό απευθύνεται σέ παιδιά κυρίως άνω τών έννέα έτών καί παρουσιάζει μέ άπλό καί κατανοητό λόγο, τόν βίο αυτού του μεγάλου σύγχρονου Άγίου τής Έκκλησίας μας, Παΐσιου του άγιορείτη. Πολύ όμορφα καί ποιητικά ή συγγραφέας άποτυπώνει στό όπισθόφυλλο κάποιες στιγμές άπό τόν βίο του Άγίου, οί όποιες περιγράφονται στό έσωτερικό:

Είδα τή σάυρα νά κάνει μετάνοια.

Άκουσα τόν βάτραχο πού κόαζε δοξολογικά.

Γεύτηκα λουκούμια άπό μία άνθισμένη «λουκουμιά».

Παρατήρησα τά μυρμήγκια πού νήστευαν.

Χάιδεψα τόν κοκκινολαίμη πού έγινε ύποτακτικός.

Έψαλλα «Χριστός Άνέστη» συντροφιά μέ τά άηδόνια.

Άφουγκράστηκα τή σιωπή τής προσφοράς.

Μίλησα μέ τόν άσύρματο τής προσευχής.

Ένωσα τή μυρωμένη άγάπη.

Γνώρισα τόν Άγιο Παΐσιο τόν Άγιορείτη!

ΟΤΑΝ ΜΙΛΑΕΙ Η ΣΙΩΠΗ

Στά μονοπάτια τής πνευματικής ζωής

Συγγραφή κειμένων: Πατέρες Ίεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμού & Σταύρος καί Σταυρούλα Σταμάτη

Έκδόσεις: Άθως Έφηβικά

Ή Ειρήνη, μία σύγχρονη δεκαεξάχρονη μαθήτρια καταγράφει στό ήμερολόγιό της τίς σκέψεις της, τίς έμπειρίες της καί τίς ύπαρξιακές της άναζητήσεις. Μαζί μέ τή δική της ζωή σκιαγραφεί μέ λεπτομέρειες τή ζωή τεσσάρων στενών της φίλων. Άνάμεσά τους είναι ό άσυμβίβαστος Σκίουρος, ό όνειροπόλος Άναστάσης καί ό βαθιά έσωστρεφής Γιάννης πού έπιφυλάσσει στό τέλος του βιβλίου μία μεγάλη έκπληξη σέ όλους! Οί τέσσερις φίλοι άνεβαίνουν στό βουνό, γιά νά βαδίσουν σ' ένα ξεχασμένο μονοπάτι πού άκολουθούσαν τά παλιότερα χρόνια όσοι είχαν μία έντονη έπιθυμία καί ζητούσαν τήν πραγμάτωσή της. Στήν άνάβασή τους θά συναντήσουν ένα παράξενο έλάφι καί ένα δενδρίτη μοναχό: δυό συναντήσεις πού θά αλλάξουν γιά πάντα τή ζωή τους.

Ένα λογοτεχνικό βιβλίό γεμάτο τόλμη, πού γεννήθηκε μέσα άπό τή συνεργασία μοναχών τής Ίεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμού μέ τή Σταυρούλα Σταμάτη.

